núm. 66

el pèsol negre

desembre - gener - febrer · 2014/2015 II època 5.000 exemplars

Publicació Llibertària de l'Alt Llobregat i Cardener

www.bllibertari.org

Operació Pandora:
quan de la lluita se'n diu terrorisme

El passat dissabte 16 de de desembre començà una nova operació repressiva contra les lluites anarquistes: l'Operació Pandora. En un moment en què l'estat està immers en una crisi permanent, necessita desviar l'atenció tot buscant un enemic intern per estendre les polítiques repressives per fer front a la contestació. >3 i 4

Primera okupació de la PAHC del Berguedà

El passat 27 de desembre una família digna acompanyada d'un munt de solidàries es feia amb una casa per viure-hi davant la impossibilitat de pagar el lloguer. L'habitatge alliberat a Puig-Reig estava en mans de la Sareb i ha posat sobre la taula la manca de respostes del consistori al problemes d'habitatge. L'okupació ha servit per visualitzar de nou els interessos de classe contra-posats entre els privilegiats i els empobrits. >5 i 6

Recuperem la Sala Ciutat

Una quarantena de persones feren públic el passat dissabte 24 de gener l'okupació de la Sala Ciutat de Manresa, situada al barri de les Escodines. El col·lectiu pretén aturar-ne l'enderroc tot proposant l'autogestió veïnal com a model en contraposició a l'abandonament municipal d'equipaments i la cultura classista dominant. > 6

La patronal elèctrica en defensa dels seus beneficis

El president de l'Associaicó Espanyola de la Indústria Elèctrica, defensà descaradament el passat 26 d'ocutbre els interessos de la patronal elèctrica. En un moment en que prop de 193.000 famílies catalanes no pogueren pagar el rebut en un termini adequat, les empreses elèctriques obtingueren 7.639 milions d'euros de benefici. > 12

Revolta anti-policial a Ferguson

La decisió de la justícia nord-americana de deixar sense efecte l'assassinat a mans de la policia del jove Michael Brown, unit a nous casos d'abusos i violència policial generà el passat desembre tota una onada de disturbis que posaren entre les cordes el govern dels EUA. El fre de la revolta no només ha estat la policia: l'esquerra institucional ha jugat el paper d'apagafocs en un conflicte inacabat. >14

Editorial

Què volen aquesta gent?

El pandereta

Manresa, gener de 2015

La matinada del passat 16 de desembre ens aixecàrem amb el cor encongit. Una altra ràtzia repressiva colpejava les portes de moltes companyes. Les notícies de nous registres policials arribaven una darrera l'altra tot creant uns primers instants de paranoia col·lectiva. Les mirades a través de la finestra de moltes cases d'arreu es dirigien instintivament cap al carrer, desitjant no entreveure la possible presència d'efectius policials. A mesura que anaren passant els instants eterns prenguérem consciència de cap on apuntaven els trets: els indrets violats, les persones detingudes. Tot posant cares i noms a les que els mitjans de comunicació s'han entestat en denominar terroristes anarquistes.

En un estat adrenalínic inconscient, ràfegues de records recorren la memòria traslladant-nos els preciosos moments viscuts amb moltes d'elles. Moments intensos, moments de lluita.

La por comença a deixar pas mica en mica a la ràbia. La ràbia de veure com s'enduen a persones estimades. De saber de periodistes carronyers que reprodueixen el discurs oficial sense tan sols immutar-se. De caps policials que bategen operacions amb metàfores mitològiques tot cercant l'espectacularitat i el misticisme com si d'un joc es tractés.

Els nostres pares ja ens havien parlat en una certa herència de lluita de com el 23 de Febrer, amb l'intent de cop d'estat d'en Tejero, es desferen de llibres i documents polítics davant les pors i la incertesa de la situació. En escenes que ens retornen inexorablement a aquella data, nosaltres visquerem el pro-passat 16 de desembre (i una vegada més) el nostre particular 23-F. Com si d'un flash-back es tractés, torna el sentir del no saber què volen aquesta gent que truca de matinada. O millor dit, el sentir de saber-ho perfectament: del saber que hi ha una persecució política clara.

I és que ho hem repetit una vegada i una altra: un dels principals objectius de la repressió és el de difondre la por, provocar la paràl·lisi. Per aquelles que estem impregnades d'acràcia aquesta és la màxima expressió de l'estat: la de reprimir-nos. L'altre objectiu puntal: cercar l'aïllament. En aquesta ocasió, ni la por ha provocat paràl·lisi ni ha aconseguit l'aïllament social que tant desitjaven. Ans al contrari: el cop repressiu ha provocat el retrobament amb moltes companyes amb qui per diversos motius de la vida no compartíem ja quotidianitat. Gent que potser no coincideix en la nostra forma de concebre el món ens ha ofert el seu recolzament essencial en una mostra vertadera de suport mutu; i m'agrada pensar de l'existència d'un sentir crític cada cop més latent en diversos sectors de població per qui ja no cola la lògica de la lluita contra el terrorisme. Al cap i a la fi es tracta de l'enfrontament entre dos mons. El món de les garjoles i la repressió enfrontant-se al de la rebel·lia i la llibertat.

De l'amor cap a les nostres amigues i companyes, i de l'odi cap al món que ha propiciat el seu empresonament, s'ha estès la resposta en forma de solidaritat. Les encausades per l'Operació Pandora les tenim de nou a casa, però seguirem lluitant per què la Mònica i en Francisco surtin en llibertat. Per què el Gabriel surti en llibertat. Fins que totes siguem lliures...

Qui som

Edita: Col·lectiu PÈSOL NEGRE. *El pèsol negre* no és el portaveu de cap entitat i per tant no representa a ningú més enllà de qui hi participa en cada moment. Els articles són responsabilitat de qui els fa. A qui li piqui que es rasqui.

Si vols col·laborar econòmicament et deixem el número de compte: 1491 0001 22 2028287627.

Tancament d'aquesta edició:
5 de febrer de 2015

En aquest número hi ha participat: Antifa, Aplatanat, aturat no aturat, Barrikada, Barri, Cercat, el nom importava, El pandereta, Gringo Culeao, L'espurna, Lluminera, Lola de Bellesguard, Orland Mena i Casals, Panderta, Pep i tu, Roger, Solidari, Sònia Hernàndez, Una de la sala i Una PAH para Puig-reig.

Portal web:
www.bllibertari.org

I en PDF a:
www.pesolnegre.info

Contacta amb nosaltres:
info@pesolnegre.info

Segueixos al twiter:
@elpesolnegre

Humor

Directori llibertari de l'Alt Llobregat i Cardener

Berga

ATENEU COLUMNA TERRA I LLIBERTAT: c. del Balç 4 baixos esquerra. 08600 Berga. actll@berguedallibertari.org www.bllibertari.org

CENTRE D'ESTUDIS JOSEP ESTER BORRÀS: c.del Balç 4 baixos dreta. 08600 Berga. Tel i fax: 938216747
cejeb@cejeb.org. www.cejeb.org

CGT: c. del Balç 4 baixos. Tel. 938 216 747.
sad@cgtberga.org. www.cgtberga.org

CNT-AIT Berga: c. Pinsania n 7. 08600 Berga.
https://www.facebook.com/cntberga

Sallent

AMICS D'AGUSTIN RUEDA, CGT:
c. Clos 5, 1r, 08650 Sallent
Tel. 938 370 724. Fax 938 206 361
sallent@cgt.es. www.cgt.es/sallent

ATENEU POPULAR ROCAUS
C. Santa Llúcia 1, Sallent
www.ateneurocaus.cat

Manresa

CENTRE D'ESTUDIS PEDRO FLORES:
cestudispedroflores@gmail.com
centreestudispedroflores.blogspot.com

CGT: c.Circumval·lació 77, 2n, 08240 Manresa. Tel. 938 747 260. Fax 938 747 559
cgtmanresaneteja@hotmail.com

CSO VALLDAURA: c. Jorbetes 15, 08241 Manresa

CNT-AIT: Pl. Catalunya 9 ent 1r i 4r, 08242 Manresa
Tel. 931788368. sov@manresa.cnt-ait.es

RÀDIO BALA 106.4 FM:
radiobala.radiobala@gmail.com
http://radiobalamanresa.wordpress.com

ASSEMBLEA LLIBERTÀRIA DEL BAGES
allbages@bllibertari.org

LA DISTRI: c. Escodines, 11.
08241 Manresa

Allò que busca l'operació Pandora

Pandoreta
Manresa, desembre de 2014

«Aquesta era una caixa que malgrat els nombrosos ensurts que portàvem, no érem capaces d'obrir». D'aquesta forma justificaren fonts judicials l'operació policial que tingué lloc el passat 16 de desembre contra les lluites anarquistes i que fou batejada com a «Operació Pandora». En una evident prova de força, varis centenars de policies foren mobilitzats per irrompre i escorcollar diverses cases okupades, ateneus llibertaris i domicilis particulars de Barcelona, Sabadell, Madrid, i també Manresa. Onze companyes foren detingudes, de les quals 7 romangueren en presó preventiva vora un mes i mig fins que finalment el 30 de Gener sortiren en llibertat sota fiança i a l'espera de judici.

Ja ben matiners, aquell 16 de desembre els mass-mèdia s'encarregaven de difondre al peu de la lletra la versió policial (1) parlant d'operació contra el terrorisme anarquista, condemnant simbòlicament a totes les detingudes a l'avançada. Però el linxament mediàtic ja portava cua. Des de fa uns quatre anys, diversos articles apareixien intermitentment fent referència explícita a l'interés de l'estat en posar fi a les lluites anarquistes tot preparant el terreny i intentant crear alarma social. Era recurrent utilitzar la sortida de l'Informe anual d'Europol sobre terrorisme per carregar contra algunes de les seves expressions. Diaris com El Pais es prenien amb especial diligència l'empresonament de la Mònica i en Francisco (2), enarborant titulars estel·lars com «El terrorismo anarquista copia Al Quaeda», acarnissant-se amb les detingudes tot exposant públicament les seves fotografies o assenyalant ja els Grupos Anarquistas Coordinados (GAC) com a franquícia terrorista ibèrica de la FAI-FRI.

Segons el comunicat de premsa dels Mossos d'Esquadra, les detingudes "están acusades d'un presumpte delicte de pertinença a organització criminal amb finalitat terrorista de caire anarquista violent". Aquesta suposada organització serien els GAC, "que integrarien diversos grups d'afinitat i que haurien portat a terme (fins a 9) accions terroristes assumint els principis i objectius de la FAI- FRI".

Els GAC es donaren a conèixer en un comunicat (3) fet públic el juny del 2012, com «un espai de coordinació on poder reunir potencials i dotar de major força i impacte social els continguts que traiem al carrer amb el fi de transformar el món en què vivim.» Segons el mateix comunicat tindrien com a principals objectius «contribuir a la creació d'un moviment anarquista fort i cohesionat» i «la creació d'una eina que potenciï la nostra força i les lluites que estem duent a terme a cada lloc, de manera que es validin els mètodes anarquistes de lluita».

Val a dir que ja el 2012 els GAC fóren investigats per la Policia Nacional, arribant a la conclusió que no es tractàven d'una organització terrorista. Per tan els Mossos han estat els principals interessats en l'investigació.

El fet de no ser una organització estrictament formal que busca el creixement quantitatiu propi sinó que simplement busqui impulsar el moviment anarquista com a tal, ha estat segurament una de les raons que han propiciat que la paranoia policial es fixés en aquesta coordinadora.

S'han aferrat a les sigles dels GAC perquè la legislació antiterrorista precisa d'una etiqueta per poder-se aplicar amb tot el seu potencial. D'aquesta manera, ja existiria una organització a la què pertànyen la Mònica i el Francisco. Havien de detenir a més gent, hi havia d'haver una organització. I s'han aferrat a una coordinadora amb activitat pública. Han estat els GAC, però se n'haurien pogut inventar una o agafar-ne qualsevol altra pròxima a les detingudes.

I és que aquest seria un dels objectius de l'operació: golpejar la solidartitat amb les preses. L'estat no perdona que malgrat els centenars de quilòmetres que separen Barcelona de les presons de Brieva i Villabona, la Mònica i el Francisco hagin estat un sol dia sense visites, la forma més concreta de trencar amb l'aïllament que cerquen els murs de les presons.

Per altra banda, al llarg dels últms anys, diverses accions han estat reivindicades per la FAI/FRI (Federació Anarquista Informal/Front Revolucionari Internacional) tan a Catalunya com a l'estat espanyol . Les accions de la FAI aparegueren per primer cop a l'estat italià a inicis del 2000 i s'han extès arreu del món després que les membres de la Conspiració de les Cèlules del Foc de Grècia féssin una crida internacional a extendre les accions de sabotatge utilitzant les sigles de la FAI tot sumant-hi les del Front Revolucionari Internacional.

És davant la inoperèncai i ineficiència policial, que es colpeja l'entorn pròxim de les empresonades. Un entorn pròxim que no entrarà en el brut juc de la inocència o la culpabilitat, sabent que aquesta terminologia ve imposada per la justícia i que el què importa és allò legítim, no allò legal. S'Utilitza de nou (i en part) la lògica del primer detenc i registro i després busco les proves.

A l'estat Italià fa ja un parell de dècades que cíclicament es van produïnt certs cops repressius seguint un patró similar a l'utilitzat a l'Operació Pandora: registres i detencions relativament massives, noms de pel·lícula

per a les operacions, retallades i enganxades de frases de les detingudes descontextualitzant-les totalment,... Els referents a l'estat espanyol, més que la repressió al país basc (amb una idosincràcia i un grau de conflictivitat molt superior) podrien ser els embats repressius que s'han dut a terme contra l'independentisme combatiu gallec.

També trobem interessant ressaltar que la data escollida per l'operació, la del 16 de desembre, no fou casual. Just un dia abans de les detencions (el 15 de desembre) i en el transcurs d'una reunió de treball realitzada per estendre la col·laboració policial entre l'estat espanyol i el Xilé, el ministre de l'interior Jorge Fernández Díaz fou condecorat amb la «Gran Cruz al Mérito de Chile» per l'homòleg del país andí Rodrigo Peñailillo. En el transcurs de la reunió, acordaren impulsar la col·laboració "anti-terrorista" interestatal. La lògica és clara: si la solidaritat entre països s'estén, la repressió també s'ha d'estendre. Tampoc és casual que l'Operació Pandora es realitzés la mateixa setmana que s'aprovés la controvertida, repressiva i àmpliament criticada llei mordassa. I tot, en un context en què el Banc Expropiat de Gràcia es troba en alerta de desallotjament amb molta gent disposada a defensar-lo tal i com succeí amb Can Vies.

En un moment en què el govern espanyol està immers en una crisi permanent, on cada dia més casos de corrupció salten a la llum pública i l'economia segueix fent estralls, es necessiten caps de turc per desviar l'atenció política. Davant de la deriva parlamentària i l'assimilació democràtica d'una part de les lluites socials, l'anarquisme és vist com un perill potencial per a l'estabilitat del règim. Un anarquisme que tot i tenir les seves mancances i la seva debilitat (ja que es troba en un procés constant de maduració) es manté ferm en els seus principis d'acció política allunyades de les institucions. Un enemic, per tant, fàcil de criminalitzar, perquè no està suficientment estès per representar una veritable amenaça pel món caduc del capitalisme estatista i que està immers d'una cosmovisió i contra-cultura determinada.

Al mateix temps, la repressió busca infondre la por a totes les lluites, avisant que en cas de necessitat es recorrerà a la legislació antiterrorista per aturar la protesta. Una legislació antiterrorista que aprofitant la indignació pels assassinats de Charlie Hebdo, es pretén ampliar sota el nom de Llei de Seguretat Nacional (4): un avant-projecte de llei que busca introduir nous conceptes en el delicte de terrorisme a més d'incloure un nou tipus d'estat de crisi, anomenat "Situació d'Interés per a la Seguretat Nacional", en el què es movilitzarien recursos privats. L'objectiu principal: la definició de terrorista com aquell que comet un delicte terrorista, pertanyi o no a una organització. El text estaria redactat amb una ambigüetat, sent tan vaga i tan poc concreta la acusació que permitiría dir que és terrorisme qualsevol cosa.

Exemples de com ja s'ha ampliat el delicte del terrorisme amb gran afectació a les lluites socials i polítiques el trobem amb la reforma de l'any 2000. Aquella reforma serví per condemnar com a terrorisme les accions de Kale Borroka, encara que només consistíssin en atacs a béns materials. Fins aquell moment, les acciones eren considerades simplement com a delicte de danys o de desordres públics.

I és que després de la treva d'ETA, els poder fàctics necessiten nous enemics interns per a justificar tota una política repressiva que possibiliti una resposta en cas de revolta social. Si hi ha por, hi ha identificació amb l'estat. Per altra banda, no oblidem que la seguretat és un negoci que proporciona una ingent quantitat de diners a fabricants d'armes i empreses de seguretat privada. Com a reflex i cas paradigmàtic d'aquest fet, podríem trobar l'exemple de l'exministre d'Interior Jaime Mayor Oreja, propietari en el seu moment de diverses empreses de seguretat.

Per últim, no podem deixar de mirar en clau de gènere. Que la majoria de detingudes per l'Operació Pandora siguin dones (7 de les 11) és una mostra evident que el subjecte actiu de les lluites anarquistes està canviant: no és tan monolític (home/blanc/de classe mitjana) sinó multiforme, cosa que crèim necessari ressaltar.

Notes:
(1) Roger Vilalta realitzà un anàlisi exhaustiu del tractament mediàtic de l'Operació Pandora al Setmanari de la directa. El podeu llegir a: https://directa.cat/actualitat/caixa-de-pandora-periodisme
(2) La Mònica i en Francisco són dues companyes anarquistes que romanen en presó preventiva acusades d'haver posat un artefacte casolà a la Basílica del Pilar de Saragossa:
(3) https://barcelona.indymedia.org/newswire/display/448401/index.php(
4) Per a conèixer més profundament en què consisteix el nou avantprojecte de llei de Seguretat Nacional hi ha aquest interessant article al diari Diagonal: https://www.diagonalperiodico.net/libertades/25426-anteproyecto-ley-seguridad-nacional-amplia-supuestos-considerados-terrorismo.html

Quan la repressió no ens atura

Solidari

Manresa, febrer de 2015

«Obrir la capsa de Pandora: fer un acte impulsiu i irreflexiu que després comporta molts problemes, entrebancs o complicacions»

Wikipedia

Des del mateix moment que s'obrí la caixa de Pandora sorgí la solidaritat. Un tall de carretera a Travassera de Gràcia fou la primera resposta propera a la registrada Kasa de la Muntanya. Al mateix vespre desenes de concentracions es realitzaren a Catalunya i arreu de l'estat, a Barcelona amb la presència de 3000 persones i un caixer cremat. Manresa hi contribuí amb una concentració que es convertí en manifestació, a la que assistiren dos centenars de persones. A Berga, fóren una vintena les què es concentràren el dissabte següient. El dia 27 altre cop noves manifestacions, amb convocatòries internacionals, tenint la capital catalana com a epicentre de les mobilitzacions. I des llavors, la descentralització ha omplert barrris i ciutats de cartells, pintades, murals i alguna que altra acció defensant la llibertat de les preses.

Però la solidaritat ha estat molt més que això. Han estat les llistes desbordades de persones disposades a visitar a les empresonades. Ha estat el suport d'amics i companyes que s'han posat les piles per fer front a aquest nou cop repressiu. Han estat les desenes de comunicats polítics d'assemblees i projectes, els milers d'octavetes repartides, l'ajuda econòmica desinteressada, els atacs simbòlics. Ha estat el retrobament amb velles amistats que han expressat el seu afecte incondicional en alguns moments durs. Ha estat l'assistència a manifestacions malgrat les diferències polítiques o les pors individuals. Ha estat la sensació de veure que molta gent que mai s'ha interessat per la política es preguntava pel cas. Han estat les desenes i desenes de persones esperant a fora les presons que deixéssin en pau a les nostres companyes el dia de la seva posada en llibertat. I és que de moment sembla que s'ha aconseguit donar una resposta decent a un cop repressiu que els hi ha mig sortit per la culata.

La solidaritat ha aconseguit que fóssin els Mossos els qüestionats. En declaracions realitzades als mitjans de comunicació el dijous 29 de Gener, els Mossos insistiren i justificaren que en cap cas l'operació anava dirigida en contra el moviment anarquista ni contra els centres o ateneus d'idees llibertàries. Què havien de dir?

Per què no som les anarquistes les que desnonem a famílies sense recursos abocant-les a la marginació. No som les anarquistes les que creem fronteres fictícies, provocant un genocidi encobert de milers de persones forçades a emigrar. No som les anarquistes les que tanquem migrants en CIE's i les deportem amb vols que condemnen de nou a la misèria i trunquen somnis. No som nosaltres les que ens enriquim a costa de la suor de les altres. No som les llibertàries les que especulem amb la vivenda i amb el diner, impossibilitant que la gent pugui viure amb dignitat. No som les àcrates que fomentem un sistema patriarcal opressiu, que assassina a desenes de dones cada any a l'estat espanyol. No som les anarquistes les que tanquem en presons a les persones pobres, tot amagant sota l'alfombra la revolta individual extrema contra un sistema injust. No som les anarquistes les que perseguim i reprimim la dissidència política que intenta cercar un nou món. No som les anarquistes les que destruïm el territori. No som les anarquistes les que envaïm i massacrem països per a extreure'n fonts d'alimentació energètica. És l'estat que en nom de la democràcia utilitza un terrorisme subtil per defensar els privilegis d'uns pocs a costa de moltes.

Diuen que han obert la caixa de pandora.... que continui la solidaritat!

Jose Antúnez Becerra inicia una vaga de fam

L'espurna

Manresa, febrer de 2015

El pres en lluita Jose Antúnez Becerra ha iniciat una nova vaga de fam per visibilitzar la seva situació de marginació i maltractes que està patint, al complir una cadena perpetua encoberta. Antúnez va iniciar la vaga de fam el 23 de gener a Brians 2 amb l'objectiu d'anar "fins a les últimes conseqüències" si la seva veu no és escoltada.

Antúnez Becerra porta més de 30 anys a presó (13 dels quals ininterrompudament) i la seva condemna es veu allargada per la seva subversió, lluita i resistència dins de la presó.

Cal recordar que Antúnez va ser membre de la COPEL en els anys 80 i recentment ha format part de la campanya Presó=Tortura. Jose Antúnez va participar en el motí de Quatre Camins de 2004 com a reacció a les sistemàtiques situacions de tortura i abusos que es donaven dins. Just per aquest motí, Antúnez va ser condemnat a casi 20 anys. L'any 2014 Antúnez ja es va posar en vaga de fam perquè revisessin la seva condemna arran una altra sentència del motí de Quatre Camins que condemnava a 9 guardes per tortures.

Ara, de nou, Antúnez torna a fer visible la seva lluita exigint la concessió de permisos, posant de relleu la seva situació de cadena perpètua i per posar fi a la marginació que des d'Institucions Penitenciàries, conscientment, li apliquen.

Per altra banda, també ens fem ressó dels diversos presos en lluita en vaga de fam arreu de l'estat com Javier Guerrero Carvajal, en vaga de fam des del 12 de Desembre i Xavier Corporales Berruecos, en vaga de fam des del 2 de Gener.

Durant aquest mes es prevuen diverses accions en solidaritat amb Jose Antúnez Becerra.

Per nosaltres, pels nostres

Barrikada

Berga, gener de 2015

Són quarts de nou del matí quan després de llevar-me miro si tinc algun watsap nou. Per varis grups alerten de la macro operació contra companys anarquistes. Hi ha escorcolls i detencions a Sabadell, Barcelona, Madrid i Manresa. Al veure el nom d'aquesta última ciutat em poso en alerta. A Manresa hi tinc molt bons companys i amics i em preocupa la possibilitat que empresonin als meus. Primer sento desconcert i nerviosisme. A les 10 havíem quedat al local per enviar comandes de l'agenda llibertària i ens posem al dia entre les companyes que ens trobem allà. Se sap poc però de mica en mica va apareixent nova informació i al cap de poc confirmem el que ja ens temíem: tenim companyes i amigues privades de llibertat. La primera reacció és de tristesa i atontament, quedes paralitzat però saps que has de fer alguna cosa. No m'atreveixo a trucar als amics mes propers de les detingudes perquè no vols atabalar-les més del que ja deuen estar. S'imposa un silenci entre les companyes, cares llargues i de preocupació. Decidim fer una pancarta a corre-cuita que penjarem al Passeig de la Pau.

De seguida ens arriba la convocatòria de concentració a Manresa i comencem a fer-ne difusió. Allà hi tenim els companys i allà anirem a fer costat a la gent més propera de les detingudes. Quan vaig prenent consciència del que significa tot plegat m'envaeix un sentiment de ràbia que em pot. La sang em bull i només pensar en com deuen estar les companyes segrestades m'entren unes ganes terribles de combatre amb totes les forces als responsables de que no les tinguem entre nosaltres. Aguantes les llàgrimes de ràbia i intentes buscar alguna cosa útil per fer. La concentració de Manresa serà molt digne. Es sent la ràbia i queda plasmada als aparadors de bancs i comerços de multinacionals en forma de pintades. La cosa acaba a la plaça de l'ajuntament amb la ferma convicció que tot plegat acaba de començar. La resposta de la gent a Manresa i arreu ha estat bona i em quedo amb la sensació, aquesta vegada sí, que aquestes detencions ens faran més fortes com a moviment.

A nivell personal les detencions suposaran, almenys per mi, una sacsejada en tota regla, un gerro d'aigua freda que em recorda que tenim un enemic que vol acabar amb les nostres idees anarquistes. Res de nou sota el sol, d'acord, però no és menys cert que els altibaixos en la lluita i un munt de decepcions a vegades ens fa pensar en plegar. En buscar altres coses amb les que ocupar el nostre temps lliure, a gaudir de la vida amb el mínim de confrontació. Són cops de puny a la cara com aquests els que ens recorden que el camí que vam decidir emprendre ja fa més d'una dècada no té marxa enrrera i que, efectivament, més enllà del mantra: la lluita es l'únic camí.

La injustícia ens rebel·la, ens crema per dintre i som incapaços de ser lliures mentre els nostres iguals no ho siguin. La no acció ens converteix en unes persones miserables. Som anarquistes al cap i a la fi, i casos com aquests ens situen de nou al ring per combatre més disposades que mai als responsables de la nostra misèria. Per les nostres i per nosaltres: no ens podran parar.

Concentració en solidaritat a les preses anarquistes a Berga

Vols col·laborar amb nosaltres?

Envians els teus textos a:
pesolnegre@berguedallibertari.org

Gent sense casa i cases sense gent

Un 19,3% dels habitatges del Berguedà estan buits, 8 punts més que la mitjana catalana

Barri

Barri, gener de 2015

El passat 27 de desembre una família digna acompanyada d'un munt de solidaris es feia amb una casa per viure-hi davant la impossibilitat de pagar el lloguer. Ho van fer a cara descoberta, públicament (amb roda de premsa i tot) i sense permís. Els comentaris en contra i els rumors no es van fer esperar i des de la creme de la creme de la societat berguedana se'ls acusava de no ser prou pobres, d'aspirar a una casa massa bona pel seu origen humil, d'haver renunciat a les engrunes que serveis socials els donava etcètera. Els polítics de Puig-reig passaven en qüestió d'un mes de negar l'evidència (a Puig-reig no hi han casos!) a haver de gestionar la primera ocupació a la comarca. A partir d'aquell moment calien reunions a corre-cuita, interlocució amb veïns, taules a moltes bandes amb Càritas, serveis socials, polítics de tots els colors i un munt de tràmits per tal que la família desocupi la casa. Fins llavors el problema no existia, no hi havia solució possible i no calia cap preocupació per la gent a punt de ser desnonada a la vila. Ara la solució era imperiosa, calia treure a la família de la casa del banc de manera immediata! No fos cas que els senyors del banc s'enfadessin o que alguns dels veïns miserables (jo pago, tu també) deixessin de votar a l'alcalde. Mentrestant, el que no és cap problema ni per alguns veïns ni per les autoritats, és que a Puig-reig 639 pisos estiguin buits mentre hi ha gent que no té on viure. Cap menció, cap reunió d'última hora, cap urgència a l'agenda de les autoritats locals. La sacrosanta propietat privada, pilar de la nostra societat (i de l'explotació de l'home per l'home, tot sigui dit) és intocable.

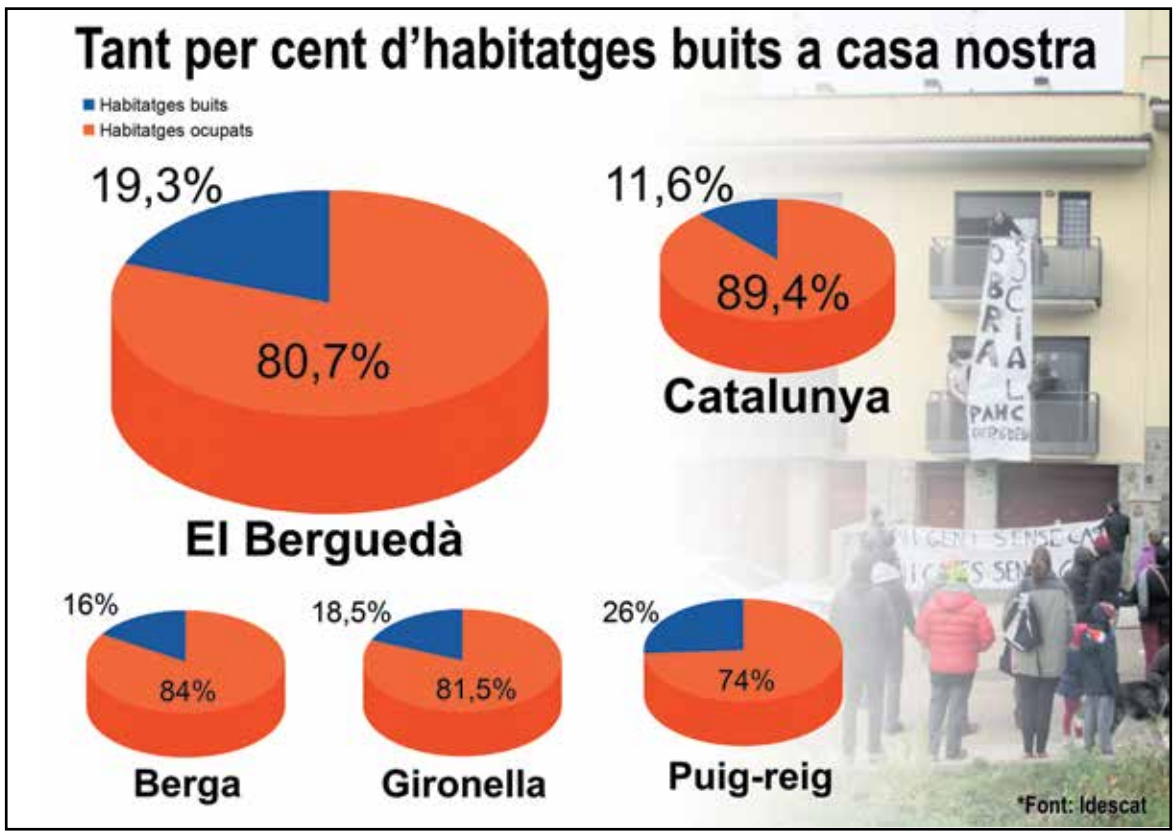

Cases sense gent

Fa relativament poc coneixíem les dades de l'Institut Català d'Estadística de Catalunya (Idescat) sobre habitatges buits a Catalunya. Si bé les dades són de l'any 2011, ens serveixen per fer-nos una idea de com està el pati, també al Berguedà. A Catalunya hi ha 3.863.381 d'habitatges familiars, dels quals un 76,2% són habitatges principals, un 12,2% són segones residències i un 11,6% estan buits. En total doncs, uns 450.000 habitatges estan buits, dels quals uns 80.000 serien de nova construcció i 100.000 serien d'entitats bancàries.

Pel que fa al Berguedà, de 25.379 habitatges que es comptabilitzen, un 66% són primeres residències i el 14% serien segones residències. El nombre d'habitatges buits se situa pràcticament 8 punts sobre la mitjana catalana, amb 4.905 habitatges (19,3%) sense inquilins. Interessant també comprovar com al Berguedà només el 23,4% dels habitatges principals són en règim de lloguer.

Si desgranem per municipis, Berga té un 16% d'edificis desocupats i que sumen 1.531 habitatges. Un 77% són primeres habitatges i el 13% són segones residències. De les 7.038 vivendes que són residències habituals, un 64% ho són en règim de propietat. Gironella té un percentatge més elevant de pisos buits: amb 527 s'eleva al 18,5% del total del municipi. Un 74% són primeres residències, de les quals un 62% ho són en règim de propietat. Puig-reig, amb 639 habitatges desocupats, té un 26% del seu parc d'habitatges en desús. És, doncs, un dels municipis amb un percentatge més elevat d'habitatges que no compleixen una funció social, situant-se 15 punts per sobre de la mitjana catalana i 7 punts per sobre de la mitjana comarcal. Això, tal com apuntava a l'inici de l'article, sembla que fins després d'una ocupació no ha preocupat massa a polítics locals. Segons dades de l'Ajuntament, hi hauria al municipi 99 pisos buits en mans dels bancs. Bagà s'acosta més a la mitjana catalana amb un 12,5% d'habitatge en desús, percentatge que representa 222 habitatges. Cercs, amb un 28% del parc d'habitatge buit tampoc es queda curt; i Avià, amb 247 habitatges desocupats, té un 21% d'habitatges en desús. Borredà, amb els seus 540 habitants, té la xifra més alta de la comarca: quasi un 49% dels habitatges del poble estan en desús: en són 223 d'un total de 456.

Gent sense casa

Per entendre les dades acabades d'exposar és necessari posar-les al costat del nombre d'execucions hipotecàries que estan tenint lloc actualment. Les dades són alarmants: segons dades del Consell General del Poder Judicial (CGPG), des del 2007 i fins al setembre del 2013 a Espanya ja s'havia arribat a 500.000 execucions hipotecàries, 96.927 a Catalunya, que encapçala tots els rànquings, tant d'execucions hipotecàries com de desnonaments. Segons les dades del CGPG de 2013, s'executaven 45 llançaments al dia de mitjana. En les dades actualitzades, també publicades pel CGPG, referents al segon trimestre de l'any passat, els llançaments practicats pels tribunals superiors de justícia van augmentar un 3,5% entre l'abril i el juny, fins a arribar als 18.749 processos. D'aquesta xifra, els llançaments per impagament de la hipoteca en aquest període van ser 7.907, un 17,2% més que durant el segon trimestre del 2013. No existeixen dades per municipi així que no és possible veure quants desnonaments tenen lloc al Berguedà a dia d'avui, però en la línia del que afirma la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca al Berguedà, una visita a la cartellera dels jutjats de Berga deixa molt clar que aquest drama social no passa de llarg a casa nostra.

Diners a la banca

Aquest article no seria complet sense fer menció a les desenes de milers de milions que l'estat ha injectat a les entitats bancàries per sanejar-les. El volum de diners injectats a la banca varien molt segons la font però segons l'últim informe de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (CNMC), publicat el novembre passat, la banca va rebre 141.395 milions d'euros el 2012. Segons el Tribunal de Cuentas, els recursos públics destinats o compromisos en la reestructuració d'entitats financeres, com a conseqüència de les actuacions realitzades entre 2009 i 2012, seria de 107.914 milions d'euros. D'altra banda, l'FMI xifra el rescat en prop de 250.000 milions, una quarta part del PIB espanyol. Ho divideixen entre els 63.000 milions injectats en capital, avals per 134.000 milions i 50.000 milions que ha costat la SAREB. Segons el mateix FMI aquestes ajudes en molts casos esdevindran pèrdues, de manera que l'estat perdria quasi 190.000 milions. Això representaria que el rescat ens hauria costat als 47,27 milions d'habitants de l'estat espanyol un total de 4019 euros per barba.

Així, l'estat salva als bancs amb els diners de tots, i aquests segueixen desnonant famílies i acaparant habitatges amb finalitats especulatives. Davant d'aquest panorama només queda el camí de la lluita. Entre totes les iguals, sense delegar i sense demanar permís perquè és de justícia no obeir lleis que ens condemnen a una vida de misèria.

L'obra social de la PAH arriba al Berguedà

Una PAH para Puig-Reig

Puig-Reig, febrer de 2015

L'Obra Social de la PAH, que arribava al Berguedà de la mà de la PAHC al poble de Puig-reig el passat 27 de desembre, és una clara mostra de l'acció directa com a via per a afrontar algunes problemàtiques: en aquest cas l'emergència habitacional en aquest municipi. L'habitatge alliberat de mans de la SAREB al barri de Cal Cases ha acollit dues famílies de Puig-reig, i ha posat sobre la taula la manca de respostes del consistori als problemes d'habitatge.L'Obra Social ha comptat amb la solidaritat de diverses persones, algunes de la PAHC i d'altres que no ho són. Per contra, ha despertat igualment en una altra part de la població un fort rebuig a l'Obra Social, fins arribar al paroxisme dels últims dies. Per entendre aquesta reacció cal tenir en compte que la casa és una unifamiliar en un barri quiero y no puedo, de classe mitja amb pretensions (fins i tot un dels respectables veïns, Antolin Clemente, té punxada la llum!).

L'Obra Social ha despertat en alguns veïns un fort sentiment d'odi de classe (de dalt a baix), aporofòbia, classisme, racisme i xenofòbia, perfectament atiat per l'Ajuntament que hi ha vist la millor coartada per al seu immobilisme i la seva incapacitat.Des del primer moment, l'Ajuntament ha actuat de manera totalment erràtica envers el problema, dient una cosa i fent-ne una altra, trencant compromisos dia sí i dia també, i mostrant al cap i a la fi la seva autèntica opció: pressionar les persones pobres o amb problemes d'habitatge per tal que abandonin el poble.

La caça de bruixes ha passat per una intensa campanya de coaccions, amenaces, difamacions, i tall dels subministraments a la casa, on hi vivien nenes de quatre, deu i quinze anys, amb altres adults. El feixisme s'ha fet fort al municipi, i ha aconseguit finalment expulsar una família del municipi. El feixisme i el racisme per ara han guanyat un primer assalt a la PAHC i a la dignitat organitzada. Una gran derrota per a Puig-reig, que ara ocupa un lloc destacat en la cartografia de la vergonya. Amb tot, ni la PAHC ni les famílies ni la gent digne de Puig-reig s'arronsen i agafen forces per a plantar cara a aquests pocavergonyes.ç

Més informació a: pachbergueda.wordpress.com

Casa okupada de Cal Cases per la PAHC a Puig-reig

A l'esquerra, Antoni Clement, l'aclade de Puig-reig que ha atiat l'odi entre els veïns. A la dreta, uns dels veïns que ha participat en el linxament a la família okupant.

Això de Puig-reig

Pep i tu

Berga, febrer de 2015

L'ocupació d'una vivenda del SAREB o banc dolent per part de la PAHC Berguedà a fi i efecte d'allotjar una família —tot i que n'hi ha acabat havent-hi dues— a Cal Cases de Puig-reig ha aixecat molt de rebombori.

L'Ajuntament ha passat per diverses fases: negar l'existència de famílies amb necessitats habitacionals, proposar ara una cosa i després una altra per marejar la perdiu, etc. Tot encaminat a esquivar el problema, no encarar-lo i quan l'ha hagut d'encarar —perquè la PAHC els ha forçat a fer-ho— ho ha fet de la pitjor manera possible. Enlloc de preocupar-se per la gent afectada pel problema els hi ha tallat l'aigua. El seu objectiu —i així ho ha afirmat fent gala de cinisme— és que no s'ocupin cases a Puig-reig. Un exemple de com no resoldre un conflicte.

Amb tot això algun veí ha fet córrer cartes per les bústies del poble difamant la família que ha ocupat la vivenda de Cal Cases 79. Fins i tot per l'Institut on van les filles de la família ha arribat l'escampada! Aquest brot de xenofòbia és realment alarmant, i més quan afecta a menors. Però a l'alcalde no el preocupa això, només el preocupa que marxin de Cal Cases. I és que Cal Cases —i aquí rau la clau de tot plegat— no fa per famílies pobres i el senyor Antoni Clement i fins i tot la regidora de benestar social, sembla que senten l'odi de classe a flor de pell i clar, governen pels seus. I allò realment greu de tot plegat és precisament aquesta xenofòbia que s'ha fet visible i que l'Ajuntament de Puig-reig permet i que és atiada per l'actitud i els actes del senyor alcalde.

I per què gent que no és rica també participa d'aquest odi? Bé, en això consisteix la xenofòbia, l'odi al diferent, o millor dit al que vols deshumanitzar per tal que sigui inferior. I encara afegiria més: l'odi a qui s'intenta alliberar; l'odi al valent que sovint professen els covards.

Des d'aquestes línies manifestar tota la meva solidaritat amb la família, amb la PAHC i el meu menyspreu a les actituds del consistori i alguns veïns xenòfobs.

La Sala Ciutat

Cultura autogestionada per a Manresa

Una de la sala

Manresa, febrer de 2015

El passat dissabte 24 de gener, el col·lectiu «Recuperem la Sala Ciutat» va reobrir les portes de la Sala Ciutat, amb la intenció d'aturar l'enderroc previst per l'Ajuntament i retornar l'activitat cultural i artística a la sala, 8 anys després que baixés la persiana per darrer cop.

Podeu imaginar que no es tracta només de recuperar un edifici públic. Es tracta de reobrir-lo sota unes altres formes de funcionament. Es tracta de tenir un espai autogestionat per totes aquelles persones que vulguin implicar-se en el projecte, on realitzar-hi activitats artístiques i culturals, amb la intenció d'arribar a totes aquelles persones que normalment no tenen accés a l'oferta cultural que ja existeix a la ciutat. Que són moltes. I l'art i la cultura també són necessitats humanes.

A l'Ajuntament de Manresa se li està allargant la nombrosa llista d'edificis buits que hi ha a la ciutat: la fàbrica Nova, la fàbrica dels Panyos, L'Anònima, el tercer pis de Ca l'Aranya, els jutjats vells, etc. Edificis que ells només són capaços de veure com enormes despeses econòmiques i que als nostres ulls són espais amb infinites possibilitats.

I deu ser precisament per això que la política prioritària del consistori és anar-los enderrocant. Mantenir-los dempeus explicita la seva incapacitat de gestionar els recursos amb els que ja compta Manresa, així que millor a terra que confiar-lo a persones que tinguin ganes de donar-hi un ús, que podrien arribar a demostrar que les persones, sense institucions pel mig, som capaces de d'organitzar-nos i donar resposta a les nostres necessitats. Però ells insisteixen en fer-nos creure que necessitem que ens tutelin i que vetllin per la nostra seguretat,

perquè nosaltres som joves, eixelebrades i no sabem el que ens fem...

I segurament no serà un procés fàcil. Cal que el màxim nombre de persones del barri i de la ciutat, i el màxim de diverses possible, s'impliquin en aquest procés d'autogestió. Cal que afrontem nombrosos debats de com interactuar amb un Ajuntament, Associació de veïns i veïnes i mitjans de comunicació hegemònics, per no sotmetre'ns ni legitimar les seves lògiques, i a la vegada arribar al màxim de població possible i aconseguir el nostre objectiu de mantenir oberta la Sala Ciutat. Cal que ens omplim de paciència per a un procés llarg en el que no sempre serà tot fàcil i en el que no ens podem saltar cap fase: conèixer-nos, organitzar-nos, treballar juntes, teixir confiances... per fer realitat plegades aquest somni.

I és que està sent, des del primer dia, un procés que ens apassiona i que creiem que té ple sentit. Una escola pràctica d'autogestió, suport mutu, solidaritat, assemblearisme...

Informació actualitzada a :

http://salaciutat.noblogs.org o a la pàgina de facebook https://www.facebook.com/

@SalaCiutat

I si voleu contactar, ens podeu escriure a: recuperemlasalaciutat@riseup

1949 un any nefast per la guerrilla anarquista

Pep i tu
Berga, gener de 2015

L'acció guerrillera del maquis va ser molt important a l'Alt Llobregat i Cardener —comarques del Bages i del Berguedà— i va ser-ho sobretot per dos motius. El primer, l'important substrat anarcosindicalista i anarquista de la zona, que permet una important xarxa de suport a les activitats guerrilleres: per part tant d'amics com de companys d'organització i d'idees dels guerrillers, ja que alguns d'aquest guerrillers eren nascuts aquí: Marcel·lí Massana, Ramon Vila, Jaume Puig, etc. El segon motiu d'aquesta importància és la proximitat amb la frontera amb França —refugi segur durant alguns anys dels guerrillers—.

Marcel·lí Massana organitzava el seu primer grup d'acció l'any 1943. El 1944 a Berga ja hi havia una xarxa de resistència organitzada que donava suport a les activitats d'aquest grup. La xarxa era formada per gent de la CNT, anarquistes i també gent d'ERC i, és clar, per amics de Massana. Expropiacions, sabotatges, escarments, passar gent i material d'un a altre costat de la frontera...: aquestes foren les tasques principals dels maquis. Un any de gran activitat va ser el 1947.

L'any 1949 ja se sabia que els aliats no intervindrien contra el Franquisme a Espanya, malgrat que els nacionals fossin aliats de Hitler i Mussolini. Malgrat tot, la tardor d'aquell any els guerrillers anarquistes organitzaran una gran entrada de grups cap a l'interior. L'any 49 va ser un any de moltes caigudes de grups, tant a Barcelona com a altres poblacions catalanes. Especialment terrible va ser aquell novembre per a les nostres comarques. Per Berga i Sallent, on hi hagueren desenes de detencions i diversos assassinats per part de la Guàrdia Civil.

La nit de dijous 10 a divendres 11 de novembre de 1949 la Guàrdia Civil va anar detenint homes i dones de l'Alt Llobregat, en especial a Berga i els seus voltants. El motiu era acabar amb la guerrilla anarquista deixant-la sense base, eliminant la resistència, els enllaços, els col·laboradors; en definitiva, amb la xarxa de suport als grups de Massana i del Ramon Vila.

Després de tres llargs dies de durs interrogatoris i brutals tortures, el matí de dilluns 14 de novembre tres dels detinguts eren conduits cap a Vilada. Els companys eren Joan Vilella Peralba, el Moreno, pagès de Santa Eugínia; Josep Puertas Puertas, el Chato, treballador de Fígols; i Josep Bertobillo Molas, miner de Fígols. Allà, prop del pont de Vilada se'ls aplicava la tristament cèlebre «llei de fugues». Aquest fet tant greu, aquesta salvatjada del franquisme, va comptar amb el silenci còmplice de gran part de la societat. De fet, a Berga no se'n va parlar més, com si res no hagués passat.

El 16 de novembre la Guàrdia Civil assassinava a Sallent els germans Miquel i Jaume Guitó Gramunt, masovers de Rocaus, per ser familiars del Massana.

Obriu! Sóc el justícia!

Pep i tu
Berga, novembre de 2014

«Obriu! sóc el Justícia!» cridava aquest conegut Guàrdia Civil de Berga mentre picava amb força la porta de casa la Lourdes Vilella i el Josep Bertobillo. La nit de dijous 10 a divendres 11 de novembre de 1949 la Guàrdia Civil va anar detenint dones i homes de l'Alt Llobregat, en especial a Berga i els seus voltants, fins a vint-i-set persones. El motiu era acabar amb la guerrilla anarquista deixant-la sense base, eliminant els enllaços, els col·laboradors; en definitiva, la xarxa de suport als grups del Massana i del Ramon Vila. El règim volia acabar amb la única resistència que hi havia: el militants anarquistes que havien protagonitzat la revolució social i la guerra del 36 i que no s'havien rendit.

Es diu que hi van haver delacions, que la tasca d'alguns col·laboradors era massa coneguda o que el detonant fou l'intent d'atracament a l'empresa que explotava les mines per part del grup del Massana. Sigui com sigui, la detenció de Manuel Sabaté i els seus interrogatoris van marcar el que seria la gran caiguda del 49 a l'Alt Llobregat. El 1949 és la data clau en la desfeta de la major part dels grups anarquistes que lluitaven contra el franquisme, tant a Barcelona, com al Bages i el Berguedà. Joan Canudas del Molí de la Bassa protagonitzava la ignomínia en fer capturar i conduir de nou a la Caserna de la Guàrdia Civil —a la plaça de les Fonts— a Josep Bertobillo, que havia fugit de la caserna per darrera. El 1951 Canudas se salvaria fortuïtament de la venjança que el grup de Ramon Vila es proposava dur a terme.

Divendres, dissabte i diumenge d'interrogatoris i tortures. Dilluns 14 de novembre a les set del matí portaven tres dels detinguts a Vilada. Eren Joan Vilella, «el Moreno», pagès de Santa Eugínia, Josep Puertas, «el Chato», treballador de Fígols i Josep Bertobillo miner de Fígols. Prop del pont de Vilada se'ls aplicava la «llei de fugues».

Aquesta salvatjada franquista, va comptar amb el silenci còmplice de gran part de la societat. I després del silenci imposat, amb la restauració monàrquica de 1975 la cosa no canviarà. A partir de 1998 i malgrat les institucions, el record públic s'activarà a partir de la tasca de col·lectius anarquistes de Berga amb la Marxa Homenatge als Maquis.

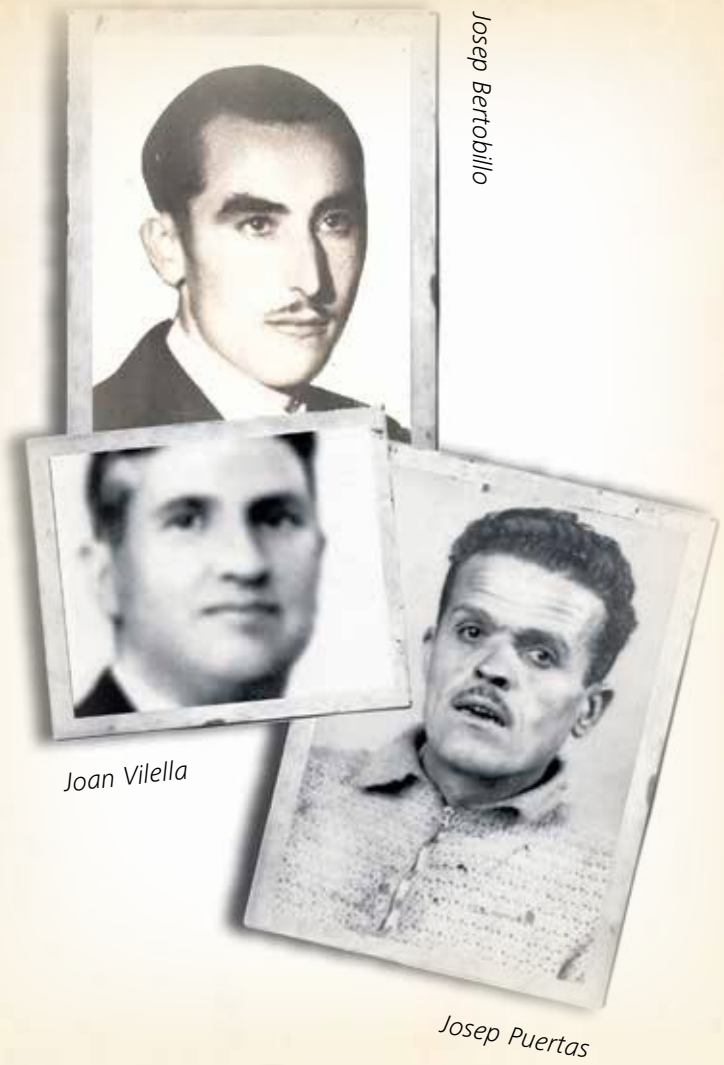
Josep Bertobillo
Joan Vilella
Josep Puertas

No pensem oblidar

L'estiu de 1999 des del Centre d'Estudis Josep Ester Borràs i en el marc de la Marxa-Homenatge als Maquis —iniciativa que havia nascut un any abans— es col·locava una placa en record d'aquest tres companys a la carretera vella de Vilada, prop d'on van ser assassinats. La placa va ser arrencada. L'estiu de 2001, una nova placa fou col·locada i també fou arrencada. El 2002 hi vam tornar, fent també un mural. Van tornar a fer-la malbé i el 2004 la vam posar més gran, de pedra. La placa va tornar a rebre un atac però la vam restaurar i encara dura. Tanmateix, i malgrat aquest petits però sentits homenatges, considerem que la memòria d'aquests tres companys no ha estat prou restablerta i per això el 2014, 65 anys després dels fets, hem volgut insistir de manera més rotunda.

A finals d'agost del passat estiu vam realitzar un mural molt vistós a la Ronda Moreta de Berga. Aprofitant doncs, que fa 65 anys que la Guàrdia Civil va cometre aquest vil assassinat, vam impulsar un homenatge com cal, per fer justícia o com a mínim per garantir el record d'aquesta ignomínia comesa pel règim.

El 15 de novembre vam fer un gran acte d'homenatge a la plaça de les Fonts, on hi havia la caserna de la Guàrdia Civil, on van ser torturades tantes persones. L'acte estava organitzat pel Centre d'Estudis Josep Ester Borràs (CEJEB) –adherit a la Xarxa de Biblioteques Socials-, l'Ateneu Columna Terra i Llibertat (ACTLL) –adherit a la Federació Anarquista de Catalunya- i la Marxa-Homenatge als Maquis, i comptava amb la col·laboració essencial i imprescindible dels familiars dels companys Puertas, Vilella i Bertobillo.

De fet, tot plegat va començar divendres al vespre a l'Ateneu Columna Terra i Llibertat amb un sopar-tertúlia amb Lúcio Urtúbia i Joan Busquets, on van participar part de la família Vilella i gent del Centre d'Estudis Josep Ester Borràs, de l'Ateneu Columna Terra i Llibertat i algunes amigues més. La tertúlia va ser molt animada i interessant.

L'endemà dissabte, l'acte de la plaça de les Fonts començava força puntual, passades les dotze del migdia, presentat per l'Alícia, del Centre d'Estudis Josep Ester Borràs. A la plaça hi havia entre cent cinquanta i cent vuitanta persones, assegudes i dretes. El primer parlament va ser el del metge sallentí Josep Maria Reguant (biògraf de Marcel·lí Massana), que va destacar la figura dels maquis berguedans i els qui els hi donaven suport. El poeta i company Enric Casasses va recitar un poema de Vicent Andrés Estellés triat per a l'ocasió, sobre la llibertat. A continuació el company Joan Busquets (ex membre del grup de Massana i company dels assassinats) va llegir el text que havia preparat per a l'ocasió, sent una de les intervencions més emocionants. Manolito Díaz (músic i membre del CEJEB), va cantar la cançó de Chicho Sánchez Ferlòsio dedicada a Durruti, Ascaso y Garcia Oliver i més tard una altra, a capela, dedicada als condemnats a mort. Lúcio Urtúbia (company i amic de Massana, Sabaté, Josep Ester, etc.) va recordar a tothom el valor de la biblioteca del CEJEB i va afirmar —recordant vivències— que cal aprendre a perdre el respecte a tot allò que no s'ho mereix i va insistir en tot el que li van ensenyar els anarquistes. Moi Rojo —cantautor compromès amb la Marxa-Homenatge als Maquis des del principi— va cantar una cançó també preparada per l'ocasió sobre la llei de fugues, també interpretada amb molta emoció.

Tot seguit Txema Bofill (ex militant dels GARI) va remarcar la importància de l'acte i de l'activitat d'aquells revolucionaris i va destacar la figura del company Joan Busquets. Després, malgrat no estar preparat, vam poder emocionar-nos amb les paraules de la Sònia Hernàndez, besnéta del company Puertas, un dels tres assassinats que recordàvem; un moment dels més emocionants sens cap mena de dubte. Finalment, per acabar, la Gemma, de l'Ateneu Columna Terra i Llibertat, va llegir el comunicat que l'Ateneu anarquista berguedà havia fet per a l'ocasió.

En acabar els parlaments, la poesia i la música, una vuitantena de persones que vam quedar-nos a la plaça vam dinar plegades i, havent dinat (i malgrat el fred vent que va començar a bufar) l'Enric Casasses, el Manolito Díaz i el Moi Rojo van tornar a cantar i declamar. A més, s'hi va afegir el Gerard Vilardaga amb un poema i una crítica directa a la societat berguedana en relació als fets del feixista del Molí de la Bassa en capturar de nou a Josep Bertobillo i dur-lo a la Caserna; fou una intervenció brillant. L'acte va finalitzar tal i com era previst a les sis de la tarda.

Manifest de l'Ateneu Columna Terra i Llibertat

Llegit a l'acte d'homenatge dels companys Puertas, Bertobillo i Vilella

Avui homenatgem amb aquest acte els companys Puertas, Vilella i Bertobillo i també la resta de persones detingudes, com la Lourdes Vilella que va patir tant. Els homenatjats eren enllaços, gent compromesa en tasques a vegades poc visibles però igual d'imprescindibles per a la resistència. I és que més enllà de l'espectacularitat de les accions armades volem reivindicar tota la xarxa de persones —moltes d'elles dones— que de manera activa van recolzar la lluita per la justícia social. La suma d'aquestes complicitats compromeses i actives eren i segueixen sent imprescindibles en la lluita per la revolució social. Són persones que s'han volgut oblidar per passar per alt els terribles assassinats comesos a Berga aquell any 49. Per això també és dia avui de recordar els enllaços: la Maria Marquès, el Sícilia, el Cosp i molts altres. Fins a 27 persones van ser detingudes i moltes més eren les persones col·laboradores; d'algunes ni en coneixem el nom. I, és clar, els tres assassinats per la Guardia Civil.

Al llarg de la història han estat moltes les persones que han lluitat contra l'estat i el capital, contra l'autoritat i l'explotació, i a favor de la justícia social. La guerrilla no és res més que una expressió més de la lluita anarquista que ve de molt lluny.

Ens podem remuntar a les accions de propaganda pel fet del segle XIX, a la vaga de la Canadenca que va arrencar a la patronal la jornada de 8 hores, als grups d'acció dels anys vint que responien al terrorisme patronal, a les insurreccions com la de Fígols de 1932, a les mil i una vagues, i evidentment al procés revolucionari que visqué Catalunya a partir de 1936. El maquis, la guerrilla anarquista, no és una cosa aïllada sinó una baula més d'aquesta lluita anarquista al llarg del temps i que arriben fins avui en dia. La Catalunya anarquista no ha sigut ni és testimonial.

Actualment vivim temps difícils. El capitalisme s'ha tret la màscara en la seva enèsima crisi i l'estat reprimeix amb duresa qualsevol expressió de lluita. Els poderosos no pensen cedir cap privilegi i ens volen fer pagar a les de sempre una nova reestructuració del sistema. Ho tenim més que present: retallades en sanitat, en educació, l'empitjorament de les condicions laborals, els desnonaments, la pèrdua de drets i de llibertats, l'augment del control social, etc. tot això afecta més profundament a les més desfavorides…

El sistema polític actual està profundament desacreditat, i la classe política està travessant una important crisi de legitimitat. Davant d'aquest panorama, si bé la contestació social ha augmentat, es pretén canalitzar —una vegada més— a través de partits que per vies institucionals acaben paradoxalment reforçant el sistema que diuen combatre. El mateix conte de sempre i els mateixos errors de sempre.

La nostra aposta és clara: lluita al carrer, acció directa, ajuda mútua, autoorganització i autogestió de tots els aspectes de les nostres vides. No són paraules buides i la història i el present així ens ho demostren. Ho hem vist amb la lluita contra el projecte de pàrquing que volien construir al barri burgalès de Gamonal o, més a prop, quan van intentar acabar amb el centre social Can Vies de Sants. És en aquestes lluites on les anarquistes ens veiem imprescindibles.

Avui, la lluita llibertària continua també al Berguedà. A Berga, des del Centre d'Estudis Josep Ester Borràs i altres entitats la feina de recuperació és prou destacable, i volem que ho sigui més i per això cal que ens hi impliquem. Perquè vivim aquí i aquí és on hem de fer justícia i esmolar la crítica.

En la lluita per la justícia social no s'hi val a abaixar el cap o fer com si la cosa no anés amb nosaltres. Cal ser activa a la feina si és que se'n té, a la ciutat o poble i en les relacions personals. Contra els abusos dels polítics, de la policia, dels empresaris, la violència masclista, de la jerarquia eclesiàstica o dels mitjans de comunicació.

També volem aprofitar per recordar, finalment, a totes aquelles que estan patint la repressió, sigui des de les presons de la democràcia o perquè estan encausades per lluitar. No les oblidem com no oblidem a les que van morir pels ideals llibertaris. La repressió no ens aturarà.

Avui i aquí reivindiquem a totes aquelles llibertàries que al llarg de la historia i fins a dia d'avui han lluitat per construir un món sense explotades ni dominades i que han patit en molts casos la repressió més ferotge de l'estat o la persecució de la patronal o altres contraris polítics. I els reivindiquem perquè —per més que alguns s'entestin en manipular la seva lluita— ens sentim totalment identificades amb les seves accions revolucionàries.

Perquè el millor homenatge és continuar la lluita: Visca l'anarquia!

Berga 15 de novembre de 2014
Ateneu Columna Terra i Llibertat –
Federació Anarquista de Catalunya

Imatges de l'homentatge del passat 15 de novembre de 2014

Tota la informació de l'acte la podeu trobar a:
www.bllibertari.org/apunt_sobre/memoria-historica/maquis/homenatge-als-tres-del-49

Text llegit per la Sònia, besnéta de Josep Puertas

La Interpol demana la detenció de vint franquistes pels seus crims. La resposta automàtica dels qui manen és que això és aigua passada. Mentida. Lluny de l'anonimat de la gran ciutat, als pobles, els fills dels botxins del Franquisme es creuen amb els fills de les víctimes. La memòria històrica es remena en un taüt, sota terra. L'amnèsia indigna de la Transició va reblar-ne els claus, i dècades de bipartidisme l'han enterrat. El grans partits no faran mai res per recuperar-la d'una manera seriosa. És per això que actes com aquests multipliquen al quadrat la seva importància: són una restitució de la dignitat a les víctimes i a les seves famílies. L'any 49, deu anys després que acabés la Guerra Civil, als companys Joan, Josep i al meu besavi se'ls va aplicar la llei de fugues. Això, es clar, és un eufemisme per dir que els van assassinar d'una manera covarda i criminal. 65 anys desprès, som ara i aquí: per recuperar aquesta memòria viva que formarà part dels records dels nostres fills.

** llegit a l'acte d'homenatge dels companys Puertas, Bertobillo i Vilella*

Text de la placa col·locada a la plaça de les Fonts de Berga

Josep Bertobillo, Josep Puertas i Joan Vilella. Torturats a la caserna de la Guardia Civil d'aquesta plaça, per col·laborar amb la guerrilla. Assasinats a l'empara de la llei de fugues el 14 de novembre de 1949. Ni oblidem, ni pedonem.

Així

A Josep Bertobillo i els seus companys

Lola de Bellesguard
Berga, novembre de 2014

Et vas
gairebé
poder escapar per la finestra
saltar al buit
lluny d'aquesta paret bruta
el fortí
d'un cos trist
verd botxí
i mesquí.
Berga és així
capaç de parir
—en un sol barri
al mateix carrer
a la porta del costat
al teu davant
al pis de dalt
sota els teus peus
a dins de casa—
algú com tu
somiador
amic de la foscor
carn de canó
del porc torturador.
Berga és així
capaç de parir
—en un sol barri
al mateix carrer
a la porta del costat
al teu davant
al pis de dalt
sota els teus peus
a dins de casa—
algú com tu
home de missa
prohom feixista
amant de l'ordre
i delator
que et va marcar el camí a seguir
sota la bota esclava
coça a coça
a pas marcial
al so de la cançó
del miserable vencedor.

Els cants de sirena de la disminució de l'atur i la recuperació econòmica

aturat no aturat
Manresa, desembre de 2014

El 2 de desembre passat, les portades dels grans diaris es feien ressò del major descens en un mes de novembre i en quant a nombre d'aturades des de l'any 1996, tot afirmant per activa o per passiva que la recuperació econòmica tant desitjada ja s'està produint. És un exemple del món de l'espectacle per defensar la democràcia del mercat, on el vot és el què compta i l'estadística condiciona el vot.

Lluny de l'alegria mesurada, aquestes afirmacions legitimen indirectament totes les reformes laborals realitzades per l'actual govern i els seus predecessors si no venen acompanyades d'una extensa explicació de com s'ha arribat a aquest punt. Per aquelles que no ens sentim part d'una estadística, però volguem o no en formem part per què sóm precàries o parades intermitents, resulta ofensiu veure com es realitza una oda de polítiques laborals nocives, plans i serveis d'ocupació paupèrrims o absurds i formacions laborals pràcticament inexistents.

Quan els que parlen són experts en la dialèctica com són els polítics i els que ho retransmeten en directe són els mitjans de comunicació, llegir entre línies es fa més necessari que mai. I és que si ens posem a parlar en estadístiques en podríem treure moltes altres a la llum. L'estat espanyol és el país (dels autodenominats com a desenvolupats) on més ha augmentat la desigualtat social des del començament de la nova crisi sistèmica. Tot i que ha baixat el nombre d'homes aturats aquest mes de novembre, l'atur entre les dones ha augmentat. Potser s'han firmat 1.385.351 contractes nous, però d'aquests el 90,2% són contractes temporals. Cap d'aquestes realitats ha obert els grans titulars. I així podríem continuar una bona estona.

Les reformes laborals regressives realitzades fins l'actualitat es justifiquen dient que la causa principal d'atur és la rígida legislació laboral que dificulta la inversió empresarial. És mitjançant aquest argument neoliberal que durant la dècada dels 90 s'estengué la pràctica dels contractes escombraries i les Empreses de Treball Temporal; a inicis del 2000, es facilità l'acomiadament i s'endurí l'accés a les prestacions per aturades; i finalment, i utilitzant la crisi com a pretext, les últimes reformes laborals precaritzen encara més les nostres vides tot afavorint la flexibilitat laboral o la flexibilització de les causes d'acomiadament. Lluny de posar el peu sobre aquelles responsables no només de l'actual crisi econòmica sinó de l'actual model econòmic que posa l'acumulació personal per sobre de la vida mateixa, totes aquestes polítiques afecten i trepitgen a les explotades, les treballadores, les precàries.

La fórmula que ofereixen els governants per sortir de la crisi és la fórmula de l'explotació i la desigualtat. Ja se sap quines són les conseqüències socials i naturals d'apostar per un model en què el mercat i l'acumulació personal són el motor. Falta explorar altres formes de relacionar-se, on la vida sigui el principal valor. Formes que sense cap mena de dubte no interessa explorar. Per això és tan necessari fer-ho.

Viure en condicional

aturat no aturat
Manresa, desembre de 2014

Ara fa uns mesos vaig optar per realitzar una nova jornada de pelegrinatge cap a l'oficina de l'INEM, més amb la idea de tranquil·litzar la consciència que cap altra cosa, per què mai a la vida he aconseguit un sou a través d'aquesta lúgubre xarxa pública. De fet, les últimes dades oficials admeten que sols el 4% de la població manresana aconsegueix trobar feina a través del SOC. Malgrat la múltiple burocràcia que s'ha de realitzar per a constar com a aturat, l'obligatorietat de firmar cada tres mesos tot i no estar cobrant l'atur, els absurds xantatges d'assistir a programes de recerca de feina per a poder accedir a les paupèrrimes ofertes de treball públic…

Vaig arribar al fantàstic taulell de sempre amb la peculiaritat que en aquesta ocasió hi vaig trobar més ofertes que habitualment, moltes d'aquestes producte d'absurdes pretensions empresarials, que ara que ha augmentat la crisi gairebé demanen doctorats per a vendre en supermercats: 5 anys d'experiència en venta de mobles per a una oferta de venedor, 2 anys d'experiència en una empresa que produeix en cadena un producte inútil… si fins i tot oferien feina per a cardiòlegs. Imagino que amb la situació actual de crisi a més d'un li agafa un atac de cor. I per atacs de cor el que quasi m'agafà a mi al veure 6 ofertes de feina diferents d'unes 60 places del Ministeri de Defensa que ocupen pràcticament tot el taulell. M'entra la mala llet. Una mala llet que s'uneix a la que ja portava per haver de fer sempre l'absurd ritual. Per què resulta que matar gent és un ofici. Per als buròcrates de l'INEM és el mateix ser venedor de mobles que ser un soldat professional. I per ser soldat professional no necessites formació: al contrari, com menys formació tinguis més modelable seràs. S'aprofiten de la manca de feina per a reclutar a gent aprofitant-se de la seva desesperació. Altre cop els pobres fent de carn de canó de les classes adinerades en guerres i missions humanitàries impregnades de colonialisme. Una nova experiència d'utilitzar les oprimides contra les oprimides: a les que no valen res aquí contra les que encara valen menys en altres països. Me'n vaig empipat.

Uns mesos més a prop i per sorpresa meva, trobo una oferta de treball públic per a conserge que creia que s'adequava a les meves pretensions, al costat d'una altra oferta d'agent cívic que oferia l'Ajuntament de Manresa. Agent cívic… amb la quantitat de treballs absurds que es podien arribar a inventar per donar feina a la gent i han optat per la d'agent cívic. Ja deia jo que això del civisme és un bon negoci.

Després de tot un matí corrent amunt i avall per aconseguir certificats escolars, fotocòpies diverses i adequar currículums arribo gairebé a l'hora de tancar ni més ni menys que a l'edifici de la policia local, la Florida. Resulta que era allà on havia d'entregar els documents. Després de resar per què no em veiés cap conegut entrant en un edifici de repressors i de treure'm les arcades de sobre, em trobo amb mitja hora de cua, viu reflex de com està el pati. Quan finalment em tocà el torn, amb el cor a punt de sortir-me per la boca entre tants nervis i tant córrer, em diuen que no puc participar de la convocatòria, per què feia una setmana que m'havia oblidat de firmar l'atur. Us podeu imaginar com em sentia jo intentant dialogar (tot contenint-me) amb una buròcrata que òbviament no entenia de raó sinó de protocols i paperots. Explicant-li que no tinc prestació i per tan necessitat d'anar al paro i que tinc moltes altres coses a fer a la meva vida a part de pensar que he de fer firmar cada 3 mesos per no res. Però semblava ser que la senyora no ho entenia o que s'havia impregnat de les formes de fer dels agents. Si resultarà cert que existeix això de la mala vibra i que es traspassa dels uns als altres. En definitiva, que altre cop m'endugué un bon xasco dels serveis d'ocupació públics. Després de molt reflexionar vaig pensar que ja que no treballava podia aprofitar per estudiar alguna cosa. Per fer-ho, i tot confiat, em vaig dir que què millor que el Centre d'Iniciatives per a l'Ocupació. Doncs no. Arribo allà i resulta que em diuen que "actualment no estem realitzant cap curs". Dues setmanes després, el mateix panorama. Dos mesos després, exactament el mateix. Altre cop amb la mosca al nas, li vaig preguntar pels cursos a la (aquest cop sí) simpàtica noia de l'establiment: " no, els cursos no sortiran fins a finals de desembre". Tot comentant-ho amb un amic em va dir que s'havia passat tot l'any anterior esperant els cursos i que només en van sortir 4 o 5, tots ells relacionats amb el turisme, l'anglès o els agents comercials. Òbviament cap del meu interès. I ha estat una altra amiga que recentment m'ha informat que els pocs cursos que es realitzen els atorguen a l'escola Joviat, que ja sabem que es porten molt bé amb l'actual govern convergent. Altre cop diners públics per al benefici privat. En fi.

Ja que l'oferta pública de cursets que m'interessin és irrisòria, miro per internet per fer-ne on-line encara que sigui en centres privats. Demano informació a info-jobs: una de les cagades més grans que he fet. Una setmana sencera tot d'acadèmies oferint-me i molestant-me amb cursos d'electricitat per l'irrisori preu de 1700 euros, prometent-me la panacea de treball assegurat un cop finalitzat el curs. Començo a entendre per què fan falta tants agents comercials: per vendre cursos a preu d'or a gent sense recursos. Tot educat, rebutjo curs rere curs excusant-me per la meva manca de capacitat adquisitiva i per no voler hipotecar-me amb les possibilitats de pagament a terminis.

I finalment ha estat com sempre que he trobat alguna cosa de feina: les amistats i les relacions socials altre cop em salven el cul. La majoria d'elles han estat diverses feines puntuals i estúpides (la de cobaya humana és per sucar-hi pa). Però ara en tinc una que tot i que sigui només un cop o dos a la setmana em serveix per anar tirant. I hi continuo encara que em truquin just el dia abans per fer-la. Encara que hagi de fer una hora o una hora i mitja per arribar-hi i a vegades sigui mitja hora de feina la que faig. Amb tot, estic comprenent ara més que mai què signifiquen paraules difícils com flexibilitat laboral o precarietat. Jo n'hi dic viure en condicional. Per què ara quan quedo amb els meus amics per fer una birreta o amb els meus companys per fer una assemblea sempre els hi dic que per mi «hi aniria» però que si em truquen de la feina no puc dir que no.

La patronal elèctrica en defensa dels seus beneficis

Lluminera

Manresa, desembre de 2014

Altre cop hem hagut d'escoltar impunement comentaris punyents per part de la patronal. En aquesta ocasió, ha estat el President de l'Associació Espanyola de la Indústria Elèctrica (Unesa), Eduardo Montes, el que intervingué per defensar descaradament els interessos de les cinc empreses elèctriques més importants de l'Estat Espanyol que obtingueren al llarg dels tres primers trimestres del 2013, 7.639 milions d'euros de beneficis.

En unes declaracions realitzades a Barcelona el passat 26 d'Octubre, Montes afirmà que «la pobreza energética no es la más acuciante de las distintas vertientes de pobreza que hay en España» i instà a parlar de pobresa en general enlloc de parlar de pobresa energètica. L'ex vicepresident mundial de Siemens havia realitzat ja anteriorment altres declaracions «estel·lars», com les de l'any 2008, quan en ple debat sobre els sous multimilionaris dels presidents de les grans companyies defensà que "aquí en España, a diferencia de otros países, los sueldos están dentro de unos parámetros bastante acotados".

Que un multimilionari s'animi a parlar de pobresa pot resultar com a mínim ofensiu. Que a sobre, s'atreveixi a banalitzar-la i a estratificar-la sense haver-la hagut de patir mai resulta insultant. A l'any 2012, almenys 1,2 milions de llars de l'estat espanyol hagueren de fer front a talls en el subministrament elèctric per la impossibilitat de fer front a les tarifes de llum. Segons el Síndic de Greuges, el desembre del 2013,193.000 famílies catalanes no podien pagar els rebuts de la llum, l'aigua o el gas en un termini adequat.

Assenyalar que hi ha pobresa energètica significa assenyalar que no tothom pot accedir a l'energia perquè hi ha empreses que s'estan enriquint amb una necessitat bàsica. A l'estat espanyol produir energia elèctrica surt molt rentable: concretament més del doble de rentable que la mitjana europea. Firmes com Iberdrola, Endesa o Gas Natural aconseguiren l'any 2012 situar els seus marges de beneficis en el 6,78%, mentre que les grans elèctriques del vell continent, deixaren aquesta ràtio en el 2,62%. Per altra banda, el rebut de la llum ha augmentat un 63% des del 2008. Per això pel senyor Montes és millor parlar de pobresa en general, com si aquesta no fos causa ni responsabilitat de ningú. Com si els talls de llum no formessin part d'una política d'empresa que prioritza una paupèrrima part dels beneficis que obté per sobre les necessitats de la gent.

En un moment en què a nivell públic s'aconsegueixen visualitzar les múltiples cares que té l'exclusió social, no cenyint-la merament a l'alimentació i l'habitatge sinó anant més enllà per a aconseguir una vida digna per a tothom, aquest senyor que va tan ben vestit intenta expulsar-se qualsevol responsabilitat.

A més a més, la solució que proposa és per plorar. Parla de «arrimar todos el hombro para salir de la situación de pobreza», que a les orelles de qualsevol mortal, sona a «estrènyer-se de nou el cinturó» o a «prepareu-vos per passar fred que vindran noves pujades tarifàries». Com si totes anéssim al mateix vaixell. Com si el senyor Montes estigués realitzant algun tipus de sacrifici. Com si sabés què és el passar fred per manca d'electricitat o el fer mans i mànigues per poder pagar la factura de la llum.

La resposta social

La injustícia de la pobresa energètica no fa més que invitar a actuar contra tanta ignomínia. Òbviament s'haurien d'accentuar les protestes i respostes contra les agressions de la patronal elèctrica. Assenyalar les companyies amb cartells, concentracions, manifestacions, accions militants; posar cara als responsables; pressionar perquè donin a conèixer els futurs talls de llum de les famílies... Sense cap mena de dubte, encara estem lluny de poder-nos plantejar l'impagament col·lectiu com a boicot a les pujades tarifàries, com han realitzat en algunes zones de la Zona Costa Chiapanenca mexicana. Però quan protestar no és suficient arriba l'hora de buscar solucions. A nivell immediat, i davant les situacions d'emergència, punxar la llum pot ser una solució mitjançant l'acció directa. Lluny de la idea que intenten transmetre'ns, punxar la

llum (del carrer) no és robar l'energia del veí, sinó expropiar l'energia directament d'una companyia elèctrica. Companyia que, no ho oblidem, s'ha enriquit a les nostres esquenes i ha espoliat els recursos de molts països econòmicament empobrits. Per evitar que les futures denúncies de les companyies acabessin amb multes o judicis, es podria apostar per una xarxa de suport que pressionés cada vegada que hi hagués una condemna. Si totes punxéssim la llum, aquesta deixaria de ser vista com un negoci i possiblement les empreses elèctriques passarien a mans públiques. Però punxar la llum no ens sembla la panacea, per què igualment es depèn d'un sistema energètic agressiu. I en divergència amb propostes d'altres col·lectius, la nacionalització de les companyies elèctriques no ens sembla la solució, perquè s'ha comprovat que per molt que un servei sigui públic no vol dir que estigui a l'abast de tothom (que sigui gratuït), que s'eviti el benefici personal, que no estigui centralitzat o que respecti la naturalesa, per nombrar tant sols algunes de les mancances dels serveis públics.

Per nosaltres, la solució passaria per crear una xarxa descentralitzada de producció d'energia renovable multiforma. Aconseguint que cada barri i cada ciutat sigui el màxim autònoma possible i eficient energèticament parlant, possibilitant el control directe de la producció i el consum responsable. Energia autogestionada, per tant. I tot, intentant evitar aquestes grans vies elèctriques que destrossen les contrades causant ferides constants a la terra.

Per arribar a aquesta utopia realitzable ens queda molt de camí, començant per posar fi a la mentalitat individualista, consumista i prodesenvolupament. I òbviament és imposible pensar en un canvi de model energètic sense un canvi d'arrel, estructural. Però per algun lloc hem de començar a caminar. T'hi apuntes?

Civil i Acebillo condemnats

Cercat

Berga, gener de 2015

El multiimputat Ferran Civil, alcalde-xèrif de Cercs i Vicepresident de la Diputació de Barcelona, ha estat per fi condemnat, juntament amb un altre peça, Pedro Acebillo. Podríem dir allò de jo ja ho deia, i és que tots dos han protagonitzat pàgines i portades d'aquesta publicació des de fa més d'una dècada: de Civil ja en parlàvem en el segon número (II època), a l'inici de l'any 2001, i Acebillo apareixia l'any següent, l'estiu del 2002, per la porta gran en portada (núm.12, II Època). Els hem anat trobant, al llarg dels anys, i fins avui no podem celebrar una condemna. Així i tot, encara hem de veure com acaba aquest procés, i els recursos que es poden presentar. De moment, Civil ha estat condemnat a un any de presó, a 8 d'inhabilitació, i se li han imposat dues multes per un total de 6.840 euros; Acebillo, al seu torn, ha estat condenat a sis mesos de presó. El secretari de l'Ajuntament i l'arquitecta municipal han estat igualment condemnats a 7 anys d'inhabilitació, sis mesos de presó i a una multa de poc més de 2.000 euros cadascú.

Per a Civil, aquesta condemna és només per a una de les diverses imputacions que pesen sobre ell. De moment ha hagut de dimitir de la vicepresidència de la Diputació, però segueix ben aferrat a la poltrona i manté l'escó a la diputació i l'alcaldia de Cercs.

Quant a Acebillo, hi ha encara molt per aclarir sobre les subvencions que ha anat arreplegant per cursos de formació, tant aquells de la Generalitat a El Jou com els cursos per a la CEOE

Subscriu-te al Pèsol Negre! Vols rebre el pèsol negre a casa? Vols col·laborar amb aquest projecte de premsa llibertària?

Nom i cognoms: .....

Adreça completa: .....

Adreça de correu electrònic: .....

Número de compte: .....

Indica la teva col·laboració anual:

☐ 10 euros // ☐ 30 euros // ☐ 60euros // ☐ 80 euros // __ euros

☐ No m'envieu la revista que ja l'agafo als comerços

Envia'ns aquesta butlleta degudament omplerta a: **Ateneu Columna Terra i Llibertat. C. del Balç 4, baixos esquerra - 08600 Berga**
O bé a: **info@pesolnegre.info**

New Age, pensament alternatiu i moviments socials

Orland Mena i Casals
Vallès Oriental, desembre de 2014

L'objectiu d'aquest article és desgranar el que entenc que és un problema que afronten els col·lectius que pretenen una transformació de fons de la societat. Es tracta de la presència d'individus que, sota el discurs de la tolerància, de la consciència i d'un cert «amor universal» —m'hi referiré amb el terme genèric de «pensament new age»— desactiven o afebleixen de facto col·lectius amb propostes clares de transformació social.

Un del pilars del seu discurs és la crítica a la modenitat i la constatació que la raó no pot explicar la totalitat de l'experiència humana, assegurant que aquí rauen els mals del món actual. Així mateix critiquen l'etnocentrisme d'occident, entenent que la nostra pretensió d'universalitat és il·lusòria, ja que som una cultura més entre tantes. Per tant proposen vies alternatives per assolir un canvi global en les condicions de vida del planeta basat en una presa de consciència basada en diferents supòsits (llibres sagrats hindús, budisme, ensenyaments i experiències de gent considerada sàvia, etc).

Em sembla innegable la certesa parcial dels dos primers punts del seu discurs: la idea de modernitat ha servit, entre d'altres coses, perquè es justifiqués l'explotació de l'home blanc fins el punt d'aprovar el darwinisme social i l'eugenèsia. Alhora, la pretensió d'objectivitat de la ciència té punts discutibles, i els seus mètodes avaluatius poden respondre a criteris subjectius[1]. Així mateix, l'etnocentrisme dels europeus ha portat a l'anorreament de molts coneixements i de moltes maneres d'entendre el món en nom d'uns valors pretesament universals, a més dels morts i explotats. Em sembla evident, també, el fet que ni la raó ni el mètode científic poden explicar la totalitat de l'univers.

Ara bé, una cosa és acceptar aquesta crítica i una altra és dir que la raó, el mètode científic i els principis de la il·lustració no serveixen per res. Per moltes voltes que hi donem, les idees d'igualtat humana, el dubte metòdic de Descartes i moltes conquestes de la ciència han beneficiat i han permès l'emancipació de grans capes de la societat, i segueixen sent beneficiosos avui en dia. L'alliberament respecte les religions i els Estats absoluts, les lluites per la igualtat de gènere, els avenços en la salut i tants altres processos que beneficien el comú de la gent —al menys en les seves condicions materials i socials— no haurien estat possibles sense la revolució científico-racionalista dels segles XVI-XVIII.

A Occident hi ha un sentiment de culpa pel fet d'haver estat explotant la resta del món durant el darrer mig mil·leni i això ens condiciona. També entenc que la crítica és molt higiènica. Sens dubte és imprescindible perquè les coses funcionin bé (la revolució permanent també ha de ser interior). Tanmateix, considero que supòsits indemostrables com ara el d'una pretesa consciència universal que s'activarà per mitjà de les voluntats de milions d'éssers (per apuntar-ne algun) no deixen de ser possibilitats que mereixen poc crèdit; una de les coses bones que té el mètode científic és que si els fets no confirmen una teoria, cal canviar aquesta teoria i, per tant, admetre que ens basàvem en supòsits falsos, la qual cosa ens obliga a cercar-ne de més encertats.

Tampoc vull posar en dubte que pugui haver-hi gent capacitada per percebre formes de realitat o per modificar aspectes de la realitat per vies suprasensibles (la possibilitat hi és). Estic segur que aquesta gent és honesta. També estic convençut que cinc sentits i un cervell poden no ser suficients per entendre la totalitat de la realitat. Ara bé, la impossibilitat d'una contrastació empírica dels àmbits suprasensibles és un terreny perfecte perquè els xarlatans i trilers muntin el seu negoci, i això em sembla molt ingenu negar-ho. Perquè és un negoci molt lucratiu i perquè, basant-se en la idea que l'experiència humana és única i en que cadascú té unes potencialitats que només depenen de la pròpia voluntat, qualsevol es pot muntar el negoci. Segurament moltes en coneixerem exemples.

Arribats aquí crec que cal apuntar un altre dels pilars bàsics del discurs new age: la idea ja esmentada que la subjectivitat humana és l'únic element vàlid que tenim per emetre judicis, i que tots els supòsits o generalitzacions que fem estan inevitablement distorsionades per la pròpia cultura. És un dels supòsits bàsics del pensament postmodern, vaja. Aquest discurs amaga una clara intencionalitat política , i és la d'ignorar els factors socials en els problemes que afecten el món i atribuir la responsabilitat del que li passa a una persona únicament a aquesta persona. No és un discurs neutral com ens volen fer creure. Embolcallant-ho, a més, amb un discurs d'amor a la humanitat, els defensors d'aquestes idees s'oposen a qualsevol acció que ataqui la violència estructural que exerceixen les èlits dominants. Suposen que des de la submissió, la passivitat i la fe es resoldran els problemes socials. L'obertura de mires que tradicionalment tenim la gent d'esquerres (cosmopolitisme, internacionalisme, solidaritat, etc.) sembla implicar que haguem d'estar obertes a tots els punts de vista, o com a mínim respectar-los, i de fet passa massa sovint. A partir d'aquí aquesta gent s'infiltren en els moviments socials, convencen a gent de bona fe i acaben desactivant o afeblint moviments que podrien haver tirat endavant bones propostes.

Naturalment no sempre hi ha una intencionalitat destructiva o mala fe, parlo dels efectes pràctics. Em sembla una contradicció important el fet que aquesta gent, que prima la subjectivitat a l'hora d'entendre el món i que dóna tanta importància al relativisme cultural, es disgusti tant quan se'ls qüestiona la validesa de les seves afirmacions. És la trampa del «tot és relatiu», una contradicció en sí mateixa.

Per tot això considero que cal ser molt crítics davant la gent que defensen certes idees pretesament molt tolerants però que no deixen de ser un cavall de Troia del capitalisme. Perquè davant els totalitarismes, el sexisme i l'explotació, la neutralitat és una indecència que només beneficia les èlits explotadores. Entenc que hauríem de trobar mètodes per evitar els efectes del seu discurs o, simplement, oposar-nos-hi de forma activa.

1. Echeverría ho desenvolupa a Ciencia y valores. (J. Echeverría, Ciencia y Valores. Ediciones Destino, S.A., Barcelona 2002)

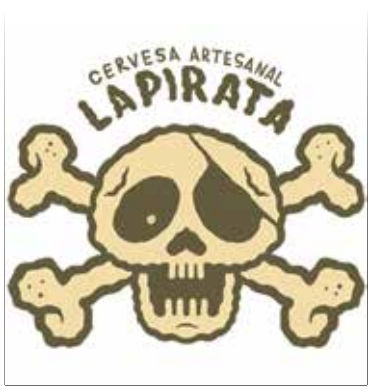

Revuelta antipolicial en Ferguson

Gringo Culeao
Barcelona, desembre de 2014

Hem demanat a un company que ha estat als EUA que ens escrigui de primera mà les seves impressions al voltant de les petites-grans revoltes que s'estan generant com a resposta als assassinats policials amb connotacions clarament racistes.

Parece que todo ha vuelto a la normalidad, aunque sea una normalidad distinta a la anterior. Durante una semana la prensa ha llenado las ondas discutiendo detalles sobre si Mike Brown recibió los balazos fatales estando quieto o avanzando hacia el cerdo Darren Wilson, o enumerando las irregularidades en el proceder del fiscal que hubiera podido corromper la justicia...

Por fin los fuegos se han extinguido en su gran mayoría y nuevas controversias han surgido a distraer a las masas malcontentas, y los poderosos están respirando con relieve. Las y los rebeldes han llegado a nuevas alturas. En Ferguson y Saint Louis, batallas intensas, saqueos e incendios, disparos de fusil…; disturbios con incendios en otras ciudades como Oakland y donde faltaba la fuerza de numerosos ataques nocturnos. La nueva herramienta generalizada parece ser la obstrucción de carreteras: grupos de manifestantes desde unas docenas hasta mil suben a autopistas y las convierten en zonas de fiesta, de batalla o de hogueras. Ahora está pasando en las ciudades más predecibles como Oakland o Nueva York, ciudades típicamente pacíficas como Boston, y ciudades pequeñas donde nunca se había visto antes tal táctica, como Providence o Durham.

En Durham, una mani convocada anónimamente para crear una alternativa a la concentración convocada por la izquierda, consiguió juntar un centenar de personas diversas, viejos y jóvenes, blancos, negros y latinos, que tomaron las calles chillando abusos y insultos a la policía y empezaron a tirar varios obstáculos en la calle. Una cuarta parte iba con las caras tapadas. Antes de, por fin, rendirse y dejarse absorber en la concentración multitudinaria convocada por organizaciones negras de la izquierda, había bloqueado calles, disparado petardos a la policía, pintado la cárcel bajo las narices de los guardias, atacado un restaurante gentrificador y moderno con la cara de llamarse «Revolution» y ocupado la autopista durante la hora punta.

"se está viendo la posibilidad de una insurrección que se extienda de costa a costa"

Y Durham no es nada más que una ciudad pequeña, lejos de Missouri, donde existe una izquierda bien organizada. No sé cuántas ciudades vieron disturbios o manis combativas estos días. La prensa minimizó bastante la violencia, concentrándola en general en Ferguson y St. Louis. Pero he recibido noticias de amigos en ciudades cualquiera hablando de fuegos donde la prensa no hablaba de acontecimiento ninguno.

Aparte de eso, habían cien o más ciudades donde ocurrieron manis o concentraciones pacíficas, por ejemplo Washington DC, donde una multitud de 10,000 no hicieron nada más que ocupar Wallmart (hablando, al menos, de la conexión entre gentrificación y violencia policial).

En general la policía ha sido muy refrenada, postura poco típica para la pasma gringa y que demuestra algo significativo: que reconocen la presencia de un poder capaz de amenazarles, que no quieren despertar más aún.

Así que no fue la policía el freno principal a esta rebelión, sino la Izquierda, o lo que hay de una izquierda fragmentada y post-neoliberal en esta sociedad colona. Mezclas distintas en cada ciudad de curas negros, Nation of Islam (la organización nacionalista en la que participó durante un tiempo Malcom X antes de romper con ellos) y the New Black Panther Party, estas tres fueron las organizaciones que frenaron la revuelta en agosto con acosamiento y discursos sexistas, autoritarios, pacifistas (abiertamente o disfrazado en un lenguaje de orden) y de tensión racial, más ONG o cultos/partidos comunistas organizaron manifestaciones o concentraciones con el fin de malgastar la rabia, reclutar para su organización o secta, recibir atención mediática, proteger la paz social y prevenir una insurrección.

Desafortunadamente, algunos anarquistas participaron no intencionadamente en esta maniobra, enfocando en el incumplimiento del Estado de sus propias reglas o, más común, en la violencia policial, cuando de verdad la policía, en una postura poco común, recibía disparos y en vez de responder con fuerza militar (sí, la Guardia Nacional estaba movilizada pero no entró en pleno combate), retrocedía y seguía con las disculpas y gestos de reconciliación...

Así, algunos anarquistas que no habían roto con la izquierda hablaron sobre las personas que viven diariamente la violencia de la policía como víctimas, cuando en varias ciudades habían puesto en práctica el reconocimiento del estado de guerra que vivimos desde siempre, y respondieron como guerreros en vez de víctimas. Y en algunas ciudades, las y los anarquistas también respondieron como guerreros, casi siempre ayudando a aumentar la conflictividad o aprender modos de lucha más intensos.
No es la primera vez que se ha respondido a un asesinato policial con disturbios, pero la práctica se está convirtiendo en costumbre cada vez más desde las revueltas de Oscar Grant en Oakland en 2009. Además los anarquistas están aprendiendo a luchar codo a codo con comunidades segregadas que hace tiempo han aprendido a rechazar a la política y a los políticos (desde el Partido Demócrata hasta los Panthers).

Y, quizás por primera vez, se está viendo la posibilidad de una insurrección que se extienda de costa a costa, no sólo de una raza o un sector, sino de todos los que odian al sistema, trazando una línea entre los que quieren luchar y los que sólo quieren quejarse. Y tal vez no ha venido esta insurrección, pero la hemos olfateado. Me acuerdo como en 2009 y 2010 muchos compañeros aquí dijeron que en EEUU no sería posible una insurrección como la de Grecia porque el país es mucho más grande, no tiene la misma historia y cultura, etc. Ahora más rebeldes han visto que podría ser posible.

Nova agressió feixista, ara a Cremona (Itàlia)

Antifa
Manresa, gener de 2015

El passat 18 de gener, va tenir lloc a l'exterior de l'històric CSA Dordoni de la ciutat de Cremona (nord d'Itàlia), una agressió que ha deixat un altre company, l'Emilio, diversos dies en estat de coma. L'agressió consistí en una emboscada duta a terme per entre 40 i 50 militants feixistes de Cremona i de ciutats properes com Brescia o Parma. Des del primer moment de l'atac, es relacionà a molts dels atacants amb la Casa Pound, un moviment neofeixista, identitari i strasserista italià que rep el nom del poeta estadunidenc que des de l'any 1939 va viure a Roma i feia propaganda a favor de Hitler i Mussolini Ezra Pound.
Com a resposta a l'agressió feixista, hi hagueren desenes de concentracions i manifestacions per tot Itàlia. La més nombrosa de totes: la què tingué lloc el passat 24 de desembre, a la què participaren vora 6.000 persones. Una manifestació què tingué com a tònica general l'enfrontament amb la policia i que intentà assetjar en 5 ocasions el local de la Casa Pound fortament defensat pels cossos repressius.
Les últimes notícies diuen que mica en mica l'Emilio s'està recuperant. Força Emilio!

Més info: http://www.infoaut.org

En cualquier caso, ningú remordimiento

Pino Cacucci
Ed Hoja de lata, 2013

Aplatanat
Manresa, desembre de 2014

En cualquier caso, ningún remordimiento, és una novel·la que prenent com a fil conductor la vida de l'anarquista expropiador Jules Bonnot ens situa majoritàriament en l'opressiva i injusta França de finals de segle XIX i inicis del segle XX. Tal i com explica el mateix autor, els fets narrats i els personatges apareguts a l'obra literària realment existiren, però els diàlegs i demès són ficció. I la ficció, en aquesta ocasió aporta molt més que moltes interpretacions de la història oficioses. Una història oficiosa que ens parla d'una «belle époque» inexistent per àmplies capes socials de la població abocades a l'absoluta marginació, als treballs esclaus, a la persecució política de les llistes negres.
I és que, com tants d'altres, Jules Bonnot es veié obligat a treballar a la mineria des de ben jovenet. La seva innata rebel·lia i l'apropament a les idees àcrates provocà que fos acomiadat i detingut reiteradament. Ni tan sols la feina de mecànic de la que gaudia en molts moments li aguantà tenint el passat que tenia. Conductor personal de Sir Conan Doyle, abandonà la feina degut a les nombroses contradiccions que tenia pel fet d'haver de conviure envoltat d'ostentació sabent de la misèria de moltes. Optà pel camí de l'expropiació anarquista: un camí que en el seu cas no tingué retorn.

La novel·la aconsegueix introduir nocions amenes sobre els debats interns en el sí de l'anarquisme al voltant de l'il·legalisme que l'han anat acompanyant al llarg de la seva història i que encara avui en dia generen debat. El dilema intern que a totes les àcrates ens ha acompanyat en algun moment entre la rebel·lió o la revolució. Entre l'intentar viure la revolta a l'ara i aquí o el lluitar per una revolució social que possiblement no viurem. Entre el construir i el destruir. O el destruir per construir. Un dilema massa sovint indissociable que moltes intentem resoldre movent-nos entre dues aigües.

Però per mi el seu principal potencial és que no es queda amb la mera acció. És a dir, amb el simple relat d'aconteixements espectaculars. De fet m'ha fascinat la capacitat de transmetre els sentiments i les emocions dels personatges que partint de les seves vivències aposten per determinades opcions polítiques. Una forma interessant que ens permet empatitzar amb les revoltes individuals extremes contra un estat capitalista extremadament violent.

<<No pedía gran cosa. Caminaba con ella bajo el claro de la Luna por el cementerio de Lyon, ilusionándome con que no hubiese necesidad de nada más para vivir. Era la felicidad que había perseguido toda mi vida, sin ser capaz ni siquiera de soñarla. La habia encontrado y descubierto lo que era. La felicidad que me había sido siempre negada. Tenía el derecho de vivir aquella felicidad. No me la habéis concedido. Y entonces ha sido peor para mí, peor para vosotros, peor para todos... ¿Debería lamentar lo que he hecho? Quizás. Pero no tengo remordimientos. Arrepentimientos, sí, pero, en cualquier caso, ningún remordimiento>>.

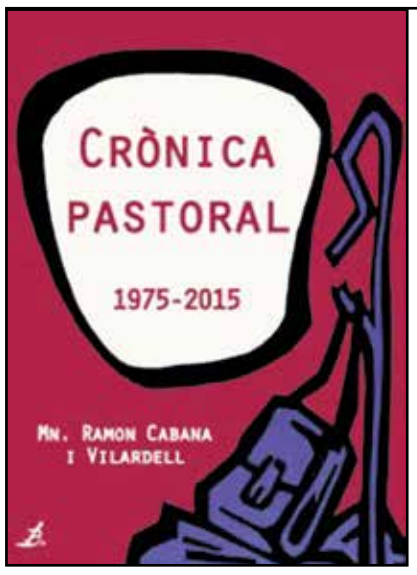

Crònica Pastoral: 1975 - 2015

Mossèn Ramon Cabana i Vilardell
La Patumaire edicions
Berga, 2013

Lola de Bellesguard
Graugés, gener de 2015

Fer una ressenya del llibre d'un mossèn en una publicació llibertària pot sonar tendenciós o estrany. Però mossèn Ramon Cabana és un rara avis dins l'estament eclesiàstic que es mereix un capítol a part. Abans d'ahir vaig córrer a la llibreria després d'assabentar-me de l'aparició de les seves "memòries", vaig coincidir-hi amb un desconegut que havia demanat pel mateix llibre. El llibreter va confessar que no li havia passat mai que dues persones al mateix moment volguessin un llibre que ell no sabia ni on parava.

L'educació primària la vaig cursar a la Salle de Berga, una escola regentada per un grup de religiosos amb poques habilitats pedagògiques per dir-ho d'una forma suau i planera. De tant en tant, aquells hermanus descarregaven la seva incompetència a cops sobre algun de nosaltres. Aquesta era la meva experiència amb el complex binomi: religió-educació. Després de sortir d'aquell col·legi amb una metodologia d'uns altres temps vaig anar a parar a l'institut de Gironella, on el Ramón era el professor de religió o alguna cosa semblant. El recel inicial es va transformar en estupefacció després de les primeres hores lectives. Fa més de 20 anys de les seves classes, però recordo que solia dividir l'aula en dos grups per discutir sobre un tema polèmic i interessant, uns havíem d'estar-hi a favor i d'altres en contra. Quelcom tan simple, un exercici tan bàsic era una novetat després de tants anys sobrevivint a la didàctica hereva del franquisme. També ens parlava, i molt, del bisbe Casaldàliga amb autèntica devoció. Només el vaig tenir com a professor un o dos anys, poc després el van desterrar de Gironella cap a una parròquia més petita i rural on no molestés tant. A Gironella si no m'equivoco el van substituir per un mossèn molt més jove. A la mateixa classe de religió ens va advertir que l'entrada d'una persona jove a l'església a aquelles alçades era un fenomen anacrònic. Va utilitzar paraules molt més dures que no oblidaré mai.

Un cop a la universitat, el vaig anar a veure un parell de vegades i em va ajudar a esquivar el servei militar amb un viatge a El Salvador.

El llibre no tindria sentit sense aquest pròleg personal. Perquè aquells que el vam tenir com a professor avalem amb les vivències compartides les seves lletres. Anem al gra, a Les Cròniques que de fet és el que ens ocupa. El llibre consta de cinc parts ben diferenciades. Comença explicant la seva primera etapa com a religiós a Balsareny i desgrana en els successius capítols les experiències viscudes en diferents parròquies per on ha passat.

A mig camí, narra "quaranta cursos" on exposa de forma breu les "problemàtiques" compartides amb els alumnes: homosexualitat, transgènere, racisme, drogues, delinqüència, marginació social, misogínia... i molts d'altres temes que resulten matèria vetada, encara avui, per la majoria del professorat.

També hi ha un capítol dedicat a l'anàlisi del nou Papa Francesc i un altre on exposa la seva experiència com a voluntari a la presó de Els Lledoners, i un annex amb entrevistes publicades amb anterioritat a l'aparició del llibre. És també especialment remarcable el retrat i el relat del conflicte viscut amb l'actual bisbe de Solsona, dues formes antagòniques d'entendre la religió. Sortosament, el primer imparteix doctrina disfressat des de dalt d'un altar i el segon ens ha acompanyat molt anys, a peu pla, pels viaranys de la nostra adolescència.

L'ordenança de civisme de Berga i multes retirades

Barri & Pep i tu
Berga, 2014/2015

A mitjans de març i en el marc de la campanya «Portem un món nou als nostres cors» una patrulla dels mossos va retenir i identificar quatre persones que realitzaven un dels murals en una tàpia d'obra, de la mateixa manera van confiscar tot el material emprat per la seva realització. També en el transcurs de la realització del mural a la C-16 els mossos van identificar als companys que feien el mural (veure el *pèsol negre* 64).

Més enllà d'intimidacions xulesques dels Mossos d'Esquadra de Berga a una de les persones identificades, finalment va arribar a les quatre persones el plec de càrrecs que anava firmat per la inspectora de la policia local Vizuete i per l'alcalde de Berga i pot suposar una sanció de fins a 750 euros per a cadascú dels denunciats en base a l'article 46 de l'apartat de contaminació visual de la citada ordenança. Revelador que per les autoritats competents un cor roig i negre i la frase de «portem un mon nou als nostres cors» fos considerat contaminació visual. Recordem que l'ordenança de civisme es un corpus legal que regula de manera minuciosa tots els comportaments a la via pública i que, per tant, permet aplicar-la discriminadament per les autoritats locals de torn contra qui interessi. De la mateixa manera i tal i com es va denunciar en el seu moment, (veure *el pèsol negre* núm. 31, 32, 33, 34, etc.) és una ordenança classista que persegueix a la pobresa amb articles com el que prohibeix la mendicitat o el reciclatge de menjar. També va dirigit contra els col·lectius contestataris ja que prohibeix penjar cartells o posar pancartes a la via pública entre molts d'altres articles encaminats al control social. A més, es dona el cas que aquesta ordenança va ser maquillada, aprovada i defensada —a ultrança—, després d'un procés falsificat de participació ciutadana, per la CUP de Berga, tot això a esquenes de l'assemblea autònoma que portava mesos lluitant contra l'ordenança i les multes que se'n derivaven.

Bé doncs, contra el plec de càrrecs —malgrat estar totalment d'acord amb l'ordenança— es van fer al·legacions dient que: era un mural reivindicatiu i artístic i que s'havia fet sobre una tàpia d'obra, no a cap façana o lloc d'interès; afegint que el que calia fer i el que es demanava era retirar l'ordenança. La instructora no va tenir en compte les al·legacions, era fàcil, ja que la llei era clara ja que l'ordenança considera que fer un mural d'aquestes característiques en una tàpia d'obra o allà on sigui com a fora de la llei. Tanmateix, el mes de desembre l'alcalde de Berga Juli Gendrau va declarar els expedients sancionadors d'aquestes quatre persones com a caducats i per tant es sobreseien i arxivaven sense responsabilitats cap a les persones que van fer el mural, sense pagar cap multa.

D'entrada no pagar una multa és una alegria, i si a més la multa és del tot injusta, encara més. Ara bé, es evident que la multa la treuen fent servir una excusa tècnica però per motius polítics: no volen merders amb les anarquistes de Berga, saben que tenen raó i que no s'estaran creuades de braços. Però? I si fos una multa, igualment injusta i classista —com la majoria de la famosa ordenança— però aplicada a una persona sola, sense una xarxa social darrera, ni cap grup de suport ni amb la determinació de lluitar? Doncs en un cas així aquesta persona la multa se la menja amb patates i és per això que cal acabar d'una vegada i per totes amb aquesta ordenança que no fa cap bé i que ningú vol; a part dels patètics polítics que la van aprovar i intentar legitimar.

PARLEM AMB…
Josep Maria Reguant

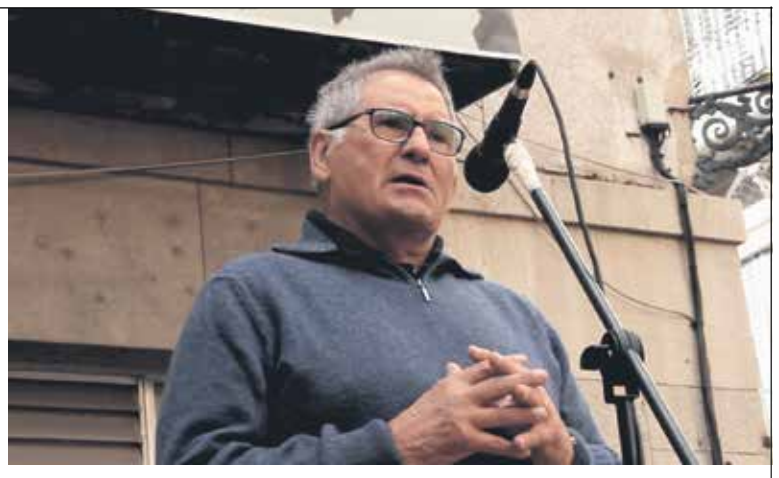

el nom importava & Pep i tu
Berga, desembre de 2014

Josep Maria Reguant i Gili, psiquiatre i polític català. Va néixer a Torrelles de Llobregat el 1941. Quan tenia de 2 a 3 anys es va traslladar amb la seva família a Sallent. De jove es va afiliar breument a UDC (1964), fou dirigent de la CNT (1976-1977), va ser president del Consell Nacional i diputat amb ERC a principis dels anys 90 i va fundar un partit propi anomenat Acció Municipal de Catalunya (1995).

És autor dels llibres: *Marcelino Massana: ¿Terrorismo o resistencia?* (1979), *Home lliure, terra lliure: reflexions per una alternativa* (1983) i *Radiografia d'una ruptura* (1996). Actualment resideix a Calonge, al Baix Empordà.

Com va començar la teva connexió i implicació amb l'anarquisme?

L'assumpte és... Quan jo tenia 9 anys, a Sallent es parlava molt del Massana. «Que si el Massana ha fet, que si el Massana no ha fet, que si el Massana ha frenat uns camions de carbó que anaven a Montserrat i se'ls ha quedat.» Coses com això mai van ser veritat, però es deia. La sensació que es tenia era que el Massana feia i desfeia tant com volia i els «tricornis» no podien amb ell.
El Massana i el seu grup, eren com gent intangible, és a dir, hi eren, però no hi eren. I cal tenir en compte el context d'aquells moments, la comandància de Manresa havia escampat dos cents homes per tota la zona, l'ocupació era ferotge.

Llavors, a partir d'aquesta idea i a mesura que em vaig fer gran, jo em preguntava: «On m'he d'ubicar jo? Què faré? On puc anar? Partits polítics? Unió Democràtica? Partit Socialista?» La veritat: jo no em trobava bé en cap. Fins que em vaig dir: «Coi home, si tu no tens ni llei ni ordre, ni el vols.» I llavors ja ho vaig trobar, però em va costar.

Vas ser present a l'autòpsia de Ramon Vila, el Caracremada.

Sí, el meu pare era metge titular de Sallent i aquella nit el van trucar com tantes altres vegades. Tot i que aquell dia de seguida vaig veure que hi havia dos cotxes de la guàrdia civil davant de casa i sempre que el venien a buscar per aixecar un cadàver venia només un cotxe amb dos guàrdies. Doncs aquella nit hi havia dotze guàrdies i un capità, una cosa tremenda. El meu pare em va dir: «Vols venir?» I hi vaig anar.
En Ramon Vila havia volat unes torretes a Castellnou i el van esperar 200 homes apostats allà durant 7 dies. Sabien que estava amagat i just aquella nit, que era lluna plena i hi havia claror, el Ramon baixava i va ser quan el van tirotejar, però tot i tirotejar-lo només el van tocar dues bales. Una bala li va trencar el paquet bàscul nerviós del genoll, i l'altre li va tocar el paquet caròtide. Va caure, es va quedar assegut, i inclús va disparar però no va tocar ningú. Allà es va quedar agonitzant de 5 a 7 hores, fins la matinada. Aleshores hi vam anar nosaltres, i vam fer l'aixecament del cadàver. Jo tenia 22 anys.

Què va passar entre el teu pare i un falangista a l'autòpsia del Ramon Vila?

Abel Rocha, el falangista que va rematar Quico Sabater, volia entrar a l'autòpsia de Ramon Vila. T'explico: el maqui Quico Sabater va patir aquell setge a la masia Mas Clarà, on li van matar tots els nois, però ell es va poder escapar arrossegant-se i va sentir una veu que deia: «No disparen, soy el teniente». El tinent del grup anava passant a donar ordres a diferents punts i el Quico es va orientar per la seva veu. Va anar a topar amb ell i li va fotre un castanyot al cap. Llavors en Quico va dir: «No disparen, soy el teniente». I es va poder escapar, però ja anava malferit. L'havien tocat vàries vegades i sagnava bastant. Va pujar al tren, va baixar a Sant Celoni, va trucar a la porta d'una casa, però l'hemorràgia era molt forta. Llavors aquest, el falangista Rocha, que era sometent, va anar allà i el va rematar. I quan anàvem a fer l'autòpsia a Ramon Vila amb el meu pare, el Rocha era allà i ens va mostrar una bala que feia servir de clauer i ens va explicar que amb aquella bala havia matat al Quico Sabater. Llavors, quan es va haver de fer l'autòpsia, el meu pare va enviar a la guàrdia civil: «Baixin i pugin el cos». I ningú hi volia baixar.

Finalment vam baixar el meu pare i jo a buscar el cos del Ramon Vila i llavors vam entrar dins del cementiri per fer l'autòpsia. Allà l'Abel Rocha, va entrar i va dir: «Jo vull veure aquest tio». I el meu pare, que era un home que mai li havia sentit aixecar la veu, es va aixecar i va dir: «Usted fuera de aquí». Va dir als guàrdies civils: «Este señor, fuera». I el va fotre fora d'allà. El meu pare era un home que havia estat als camps de concentració i havia fet la guerra de l'Àfrica, així que ningú li va contestar res. Llavors vam fer l'autòpsia i una vegada feta es va enterrar el cos allà al costat del cementiri, que ara em penso que ja és dins.

Com vas entrar en contacte amb el Massana?

El Massana el buscava jo, era una fantasia de la meva infantesa. «¿Aquest és viu o és mort? On collons és? Per l'edat ha de ser viu». Vaig fer contactes i vaig anar a parar a Toulouse, a casa d'aquella noia de Palafrugell, la Rosa Laviña, també llibertaria. Però em va dir: «És inútil, viu allà però no cal que hi vagis perquè no rep a ningú, no vol saber res de ningú».
Doncs molt bé: jo me'n vaig anar cap allà, al Mas Letaier. Baixo del cotxe, veig que té una euga i un gos, truco a la porta i surt la Maria Carbó. I em diu: «No hi és, no. Bueno, qui li haig de dir que ha vingut?» Vaig respondre: «Diga-li que sóc Josep Maria Reguant, fill del metge de Sallent». Llavors la Maria va entrar cap dins i va sortir ell. I em diu: «Tu dius que ets el fill del metge de Sallent?» Vaig dir que sí i va continuar: «Doncs passa». Em va fer passar i ja sempre més vam tenir molta relació, fins que es va morir. Abans hi havia anat altra gent, per exemple l'escriptor Eliseo Bayo, però el Marcel·lí els havia dit sempre que no volia parlar.

Què et va explicar en Massana de les caigudes de 1949 i en concret les del Berguedà?

Ell sentia molta pena. Tenia un gran sentiment de deute i gairebé de culpa. Tot va començar amb l'atracament a Fígols, on es van equivocar de cotxe i llavors van venir les caigudes. Això que ell sempre s'estava 24 o 48 hores observant els punts on volia anar i fins que no els tenia apresos de memòria no actuava. És l'únic que mai va tenir cap baixa als grups. El Marcel·lí era com un nen gran, però un nen espavilat, intel·ligent i responsable.

I de l'exili Berguedà, a qui més vas conèixer?

El Minga (Josep Ester Borràs) no el vaig conèixer, però sí que vaig conèixer el Ramonet Xic, que era un àcrata conservador i també creient. El Massana li fotia cada pal, que el desmuntava: «Què collons Ramonet, tu què catòlic ni llets ni hòsties!».

També vas militar a la CNT i, per exemple, vas participar en la vaga de gasolineres?

Sí, vaig participar en aquella vaga i em van enganxar. Vaig anar a una benzinera dels afores de Barcelona que tenia obert i els vaig dir: «Escoltin, vostès són esquirols. Passaré d'aquí dues hores. Tanquin, perquè si no, els faré tancar». Vaig ser molt innocent.

Quan hi vaig tornar, qui creieu que m'esperava allà? Doncs cap a 20 tios dels grisos amb un mando i em van cosir a hòsties, em van deixar trinxat. I llavors em deien: «Como es posible que usted siendo médico haga estas cosas?» I jo deia: «Lo hago por ustedes, para que vivan mejor».

I el Joan Garcia Oliver com el vas conèixer?

El Joan Garcia Oliver, en la meva modesta opinió, és la ment més important que ha tingut l'anarquisme mundial. La seva autobiografia, *El Eco de los Pasos* (1978), la fa sense cap pressió i mai ningú li ha contradit res. En Joan Garcia Oliver el vaig conèixer a París quan li van publicar el llibre, i em va fer molt bona impressió. Llavors li vaig dir que vingués a Barcelona a viure a casa meva i em va dir: «Escolta'm, només vindré si em trobes una feina i puc treballar. Si no em guanyo la vida, no vinc». Ell estava amb la seva dona i encara no se li havia mort el fill a Mèxic, cosa que poc després el deixaria mig trinxat.

A mi em va semblar un home molt lúcid, un tio molt capaç, no m'estranya gens el paper que va tenir. Una de les preguntes que li vaig fer va ser: «Joan, en què us diferenciàveu tu i el Durruti?» La resposta no la sabríeu pas. Va contestar: «Que jo sóc viu i ell és mort». I aquest era Joan Garcia Oliver.

Quins més vas poder conèixer?

Home, un de molt important és en Ricardo Sanz, que va ser el substitut d'en Durruti al front. També va ser el comandant de les bateries de costa. El Ricardo Sanz vivia a Toulouse, tenia 86 anys i vivia sol, pujava tres pisos i es feia el menjar. Només hi anava la seva filla un cop de tant en tant per planxar-li la roba i ell encara s'emprenyava. D'aquest em va quedar una molt grata impressió. També vaig conèixer l'Antonio Ortiz. L'Ortiz era de cuidado. Era molt murri ell.

Quines característiques i valors destacaries de tota aquesta generació?

Eren gent que no tenien l'ambició de conquerir res. És a dir, més aviat tenien l'ambició de conquerir a nivell col·lectiu. Però com a individuals, no necessitaven res, ni volien res. I penseu que això de no necessitar res dóna molta llibertat, moltíssima llibertat.
La impressió que jo he tingut del contacte amb aquestes personalitats de la guerra civil, és que les circumstàncies els van portar a ser comandants de divisió, caps, etc., i que després van tornar als seus orígens amb tota naturalitat.

I què en penses de l'absolut oblit que hi ha respecte a aquestes persones i els seus actes?

Si tinguessin més seguidors, els tractarien d'una altra manera. Són sants que no són d'aquesta església, per dir-ho d'alguna manera. I l'església de la qual són sants és molt minoritària.

Què en penses del present i futur de l'anarquisme i les seves pràctiques?

Jo crec que avui en dia l'anarquisme està a l'abast de tothom, perquè és una actitud davant de la vida. Molta gent té aquesta actitud sense saber que són anarquistes.